

tia ex eisdem, quocumque timore propulso, tam prudentes ac
 circumspecti, tamque provide cauteque se habeant et plus
 solito zelanter invigilent quod Christus in suis Vicariis,
 id est, Prioribus, non dehonoretur magisterium disciplinae
 regularis, non vilipendatur, timori Domini sancto substan-
 tialique obedientiae ac reverentiae quae subditi debent
 suis Superioribus etiam dyscolis non derogetur, ne alii vi-
 dentes suos Superiores tali modo dari vilipendio, ad ipsorum
 vilipendium, quod absit, inclinentur, seu procliviores red-
 dantur quomodolibet vel trahantur, regularis observantiae
 non laxentur subditi contra suos Praesidentes, detractorie
 ac mendaciter abusu detestabili scriptitantes non palpentur,
 sed, ut caeteri timorem habeant, exemplariter puniantur, nec
 non pensata eorum malitia versipelli, astutia convoluta ad
 tempus breve seu longum facultate scribendi priventur, nec
 de facili cum talibus in aliorum perniciem dispensetur.

667.- 1468: Volumus quod Statuta et Ordinationes Capituli Gene-
 ralis de Visitationibus biennialibus faciendis amodo firmi-
 ter observentur.

668.- 1567: Quoniam vero jam satis superque perspicuum est tot
 Statuta et Ordinationes Capituli Generalis non sine gravi
 iactura et periculo animarum suarum a multis Prioribus con-
 tempta fuisse, praecipimus et districte injungimus Visita-
 toribus Provinciarum ut tam salubres Ordinationes et Ordinis
 mandata in Visitationibus suis a Prioribus observari effica-
 citer faciant, et quos culpabiles et inobedientes invenerint
 rigide puniant, ut Capitulum Generale et Reverendus Pater
 cognoscant quam cordi illis fuerint Sanctissimi Concilii,
 Summique Pontificis et Ordinis jussiones et praecepta obser-
 vari, aut dictum Reverendum Patrem admoneant ut futuro Capi-
 tulo eos puniat, ita ut caeteris transeat in exemplum. In
 Chartis etiam Visitationum suarum, sine personarum acceptione
 et dissimulatione aliqua ita adnotent et declarent ut Capi-
 tulum Generale inobedientes ab obedientibus secernere possit et
 eos graviter punire. In hac parte dictorum Visitorum con-
 scientias oneramus.

669.- 1577: Cum maximam provideamus imminere Ordinis dissolu-
 tionem eo quod Visitationes haud satis seriose fiant, obs-
 tante benevolentia quae in subversionem Ordinis aliquando
 exhibetur, aut etiam timore humano qui rectum iudicium ple-
 rumque pervertit, ut testatur Sanctus Chrysostomus, facile,
 inquam, deviat a justitia, qui in causis non Deum sed ho-
 mines pertimescit. Districte injungimus ac praecipimus Visi-
 tatoribus ac Commissariis ut Deum prae oculis habentes, dili-

[670] VISITATORES IV. I

genti examine in Visitationibus mores Priorum aliorumque officialium sicuti et caeterorum Monachorum perlustrent, eis-que non solum benevolentiam, verum etiam juxta Concilii Tridentini decretum, Christianum zelum exhibere studeant, summo studio omnes caventes ne quocumque praetextu a debito officii discedant, quin Statuti rectitudinem constanti teneant integritate et tandem totius Visitationis seriem fideliter et sincere, nec minus integre Charta communi describant ac Reverendo Patri Cartusiae, ut moris est, transmittant.

670.- 1716: Hortamur ambo uniuscujusque Provinciae Visitatores ut cum juxta mentem Ordinis par et communis sit utriusque auctoritas, pari etiam et communi voluntate et animorum consensu, honore se invicem praeveniendo, omnia perficiant quae ad regimen spectant Provinciae sibi commissarum et Directorium ad Capitulum Generale mittendum ab utroque Visitatore scribatur.

VOTATIO:

671.- 1647: Servetur antiqua consuetudo Ordinis de petenda statim per Conventuales a Reverendo Patre confirmatione novi Prioris electi, et a Praesidentibus ejus electioni confirmati, sub poena infirmandae electionis. (Pr. Castellae)

672.- 1689: Scriba Capituli Generalis et Reverendi Patris, quamvis non sit Professor Cartusiae, vocem habebit in electione novi Prioris Cartusiae.

673.- 1875. Adm.13: Quando praesentantur Novitii ad Professionem, vel Juniores Professi ad vota sollemnia, sicut et Novitii Donati ad Donationem, non fiant eodem die deliberatio et votatio.

674.- 1875. Adm.14: Volumus ut in quacumque Domo ubi non fuerint praesentes quatuor sollemniter Professi Domus, quotquot supervenerint hospites sollemniter Professi vocem activam habeant eamque retineant quamdiu in eadem Domo manserint.

675.- 1884. Adm.7: Per majorem partem Conventus, sine cujus voluntate et consensu recipi non possunt Novitii, intelligitur major pars Monachorum qui expresse vota emittunt; sed cum ex bona vel mala receptione Novitiorum profectus aut defectus Ordinis pendeat, nullus in re tanti momenti indifferenter se habeat; omnes igitur enixe hortamur ut, nisi ne-

[675] VOTATIO VISITATIONIS IV. I

I. VOTATIO [676]

cessitas alius exoritur; Capitulum laterale et senatus
pro vel contra vota manifestant.

676 - 1893. Adm. 4: Pro receptione ad habitum aut ad Profes-
sionem, sive simplicem, sive solemnem, deliberatio et vota
fit in Capitulo: omnes voces habentes modo conuocato
conuocandi sunt; sed qui venire negligunt, vel nequeunt,
nullatenus esse debent suffragia.

677 - 1898. Adm. 7: In tractatibus in quibus necessarius est
consensus membrorum qui reputantur, vota, pro majori li-
berate, experimentum secreto.

678 - 1910. Adm. 11: Quando ad Domum Ordinis in qua tres sunt
tantum Monachi Professi huius Domus, mittuntur stant;
v. g. per Chartam ejusdem Capituli Generalis, duo vel tri-
res Monachi quorum unus saltem sit Professor latine Domus,
caeteri qui cum illo mittuntur, voces activas non habent.

679 - 1915: Declaramus servandam esse statuti interpretatio-
nem in vi cuius prior Capitulus duplicem habet vocem in om-
nibus omnino electionibus et votationibus quae fiunt sive
in Capitulo Generali, sive in Capitulo Domus suae, adque
alia exceptione aut restrictione.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Explicite Pars Prima.

VENIT AC PER ANNO PERSONARUM ORDINIS MINISTERIUM; QUI
 CONTRA FACERIT. ILLIUS DISCIPLINAM, TAM COME-
 GENES QUAM MINISTRANDI CARNEBUS MONASTERIORUM,
 IN NOVA STATUTA

SECUNDA PARS

ADMONITIONES PARTICULARES

DOCUMENTA HISTORICA

ABSTINENTIA AB ESU CARNIUM: (Vide etiam: 46-49)

1000.- 1336: Quia secundum antiquissimam consuetudinem Ordinis
 nostri, devotam et laudabilem et honestam, diligentem et
 continua observatione ab origine Ordinis custoditam, omnem
 esum et usum carni in omni casu abdicavimus et abjecimus,
 declaramus quemcumque hujus tam laudabilis consuetudinis
 transgressorem, comedendo carnes in quocumque casu seu ali-
 cui personae Ordinis nostri ministrando, fore veraciter cri-
 minosum et dictae consuetudinis calumniatorem seu etiam de-
 tractorem, disciplinam asperam promereri. Et quia, proh do-
 lor! reperimus nonnullos hujus tam sanctae consuetudinis
 transgressores et improbos detractores, ut quos Dei timor
 et sui Ordinis honestas a malo non cohibet, saltem regularis
 coerceat severitas disciplinae, ordinamus ut quicumque hujus
 laudabilis consuetudinis, comedendo carnes seu ministrando
 personis Ordinis, aut consentiendo comedentibus vel minis-
 trantibus, vel non prohibendo cum potuerit prohibere, reper-
 tus transgressor fuerit, si sit Prior Prioratum, si Procura-
 tor Procuracionem, si Vicarius Vicariatum perdant efficaci-
 ter ipso facto, et vocibus et locis debitis careant in aeter-
 num, si vero simplex fuerit Monachus vel alia quaevis perso-
 na Ordinis, voce et loco carens perpetuo, ad voluntatem Capi-
 tuli Generalis carceri mancipetur.

1001.- 1394: Detestandam consuetudinem quarundam Domorum Ordinis
 damnabiliter introductam, quod quidam Priores et Procurato-
 res non vereantur servare carnes, vel facere servari in Domi-
 bus Ordinis tam superiori quam inferiori pro usu familiae
 tanquam nostrae Religionis honestati omnino contrariam peni-
 tus abhorrentes, praesentis scripti sanctione firmiter duxi-
 mus statuendum, ne de caetero in quavis Domo Ordinis sive
 superiori sive inferiori infra septa dictarum Domorum carnes
 cujuscumque quantitatis et qualitatis introducantur et ser-

[1002] ABSTINENTIA AB ESU CARNIUM

ventur ac per manus personarum Ordinis ministrentur; qui contra fecerit, ipso facto, incurrat disciplinam, tam comedentes quam ministrantes carnes infra septa Monasteriorum, in Novis Statutis inflictam.

1002.- 1395: Constitutionem anno praeterito factam, quae sic
==== incipit: "Detestandam..." approbamus et confirmamus. Declarantes propter scrupulositates quae ex praefata Constitutione possent oriri in quorundam cordibus, quod in poenam afflictam in dicta Constitutione personae Ordinis non incidunt, si aliquo casu vel eventu carnes introducerent propter discrimina guerrarum, vel pro nutrimento aliquarum avium et consimilium.

1003.- 1445: Priorem Domus Portus Beatae Mariae seriose mone-
==== mus ut nullatenus permittat nutriri porcos in Domibus Provinciae suae propter scandala et pericula quae hactenus evenerunt et amodo possent verisimiliter evenire. (Pr. Aquitaniae).

1004.- 1452: Et injungimus Priori Domus Portae Coeli sub poena
==== suspensionis ab officio Prioratus ne amodo nutriri faciat gallinas in Domo sua propter scandala quae ibi contigerunt et verisimiliter contingere possent, et infra mensem praefatas gallinas vendi faciat. (Pr. Cathaloniae)

1005.- 1461: Sanctitas Sua Dominus noster Pius, Divina Provi-
==== dentia Papa Secundus, dispensat atque mandat quod tres religiosi Ordinis nostri de quibus eadem Sanctitas Sua memor est dispensasse quod propter infirmitates corporales possint comedere carnes, ad instantiam et supplicationem aliquorum Principum et Praelatorum prout Sanctitas Sua verbo rescribit viro religioso Priori Domus Beatae Mariae de Covis prope Hispalim (Séville) vadant et se transferant ad reliquos Ordines etiam observantiae relaxioris, "ut Ordo vester, (ait Sanctitas Sua), incontaminatus permaneat sicut coepit in decorem Ecclesiae Sanctae." (Pr. Castellae)

1006.- 1483: Et Frater N... Conversus Domus Padulae pro eo quod
==== ministravit carnes Domino N... de Domo de Ferraria carceri mancipetur secundum formam Statutorum. (Pr. Lombardiae remotioris).

1007.- 1503: Et D.N... qui petit licentiam comedendi carnes non
==== deberet hoc facere nec cogitare, sed si vult transire ad alium Ordinem, procuret sibi licentiam. (In Domo Vallis Christi - Pr. Cathaloniae)

[1007] ABSTINENTIA AB ESU CARNIUM

II. ABSTINENTIA AB ESU CARNIUM [1008]

- 1008.- 1542: In Domo de Paulari, Visitatores, auctoritate Capituli Generalis, assignent locum seu loca, pro edendis carnibus, secularibus salariatis et etiam Imperatori, si intervenerit. (Pr.Castellae).
- 1009.- 1549: Et dictus novus Prior, in Domo in Lechnitz, diligenter invigilet ne Monachi et Fratres Conversi aut qualescumque personae Ordinis comedant carnes tam infra quam extra septum Monasterii, neque ministrentur secularibus, prout Statuta prohibent. (Pr.Alemaniae Superioris).
- 1010.- 1552: Et Prior noviter institutus studeat ordinationem Visitorum de non coquendis carnibus infra septa Monasterii observare. (In Domo Vallis Sancti Hugonis - Pr.Gebennensis).
- 1011.- 1557: Prohibemus omnibus et singulis personis et Domibus Ordinis omnem esum carniū, maxime in Sclavonia, et ingressum mulierum in Domo Ordinis, mandantes et praecipientes Visitoribus Provinciae ut invigilent et transgressores puniant ad formam Statuti. (Pr.Alemaniae Superioris).
- 1012.- 1557: Omnibus et singulis personis Ordinis Provinciae Alemaniae Inferioris prohibemus omnem esum carniū, et ne Monachi, barbam, crines, sive comam nutriant; committentes et mandantes Visitoribus Provinciae ut si quos transgressores in his et aliis similibus quae sunt Statuti et Ordinis invenerint, puniant poenis et disciplinis in Statutis contentis et gravioribus, si opus sit.
- 1013.- 1558: Declaramus revocatoriam Summi Pontificis et executionem Visitorum et Ordinationem Capituli Generalis anni praeteriti non processisse nisi contra culpabiles et transgressores inter quos non intendimus comprehendisse neque comprehendere Domo de Paulari et Granatae quae laudabiliter et religiose se custodierunt a transgressione et contaminatione in eis mentionatis. (Pr.Castellae). (In pluribus Domibus hujus Provinciae erat transgressio circa esum carniū sub praetextu Indulti Apostolici).
- 1014.- 1561: Et omnibus tam Praesidentibus quam subditis, in Provincia Alemaniae Inferioris prohibemus esum carniū, si Dei et Ordinis justum iudicium evadere cupiunt.

II. ABSTINENTIA AB ESU CARNIUM [1014]

[1015] AEDIFICIA

AEDIFICIA: (Vide etiam: 50-55)

- 1°: De Statutis observandis.
- 2°: De consilio petendo et servando.
- 3°: De curiositate vitanda et simplicitate sectanda.
- 4°: De diligentia adhibenda.
- 5°: De necessariis citius aedificandis.
- 6°: De pruritu aedificandi vitando.
- 7°: De sacris aedificiis non profanandis.

1°: AEDIFICIA: De Statutis observandis:

1015.- 1598: Prior Domus Tornaci in construendis aedificiis sequatur Statutum Ordinis. (Pr. Picardiae).

2°: AEDIFICIA: De consilio petendo et servando:

1016.- 1445: Et de mensuris novae Ecclesiae construendae in Domino Montis Hilaris de quibus scribunt Reverendo Patri nostro Domino Cartusiae, quamcitius commode fieri poterit transmittentur. (Pr. Cathaloniae).

1017.- 1466: Et inhibemus Priori Domus de Magiano prope Senas sub poena inobedientiae et absolutionis ab officio Prioratus ne ultra prosequatur opus illius molendini quod ipse incepit, quousque per Visitatores Provinciae aliud fuerit ordinatum. Item sibi inhibemus sub poena praedicta ne alia aedificia faciat aut incepta prosequatur sine expresso consensu Conventus dictae Domus. (Pr. Tusciae).

1018.- 1494: Et Visitatores Domus in Yttingen, assumptis expertis artificibus, de structuris erigendis determinationem faciant. (Pr. Alemanniae Superioris).

1019.- 1501: Et Procurator Domus Vallis Pisis vadat ad Domum Cassularum cum vocatus fuerit a Priore et Conventu ipsius ad videndum aliqua aedificia erigenda. (Pr. Lombardiae propinquioris).

1020.- 1518: Et quia ex scriptis nonnullorum intelleximus Priorem Domus Transfigurationis structuras fecisse nonnullas ex capite proprio, variasque scissuras in Domo, praeter Visitatoris principalis consensum et voluntatem, Conventuque suo irrequisito, cum quibus substantiam Domus exiguum fecit, ea de re, ipsi mandamus, autoritate Capituli Generalis, a talibus illico desistere, nec quicquam magni sumptus de caetero praeter Visitatoris principalis et sui Conventus consensum aedificare aut construere, sive destruere; alias, si

[1020] AEDIFICIA

- secus attentaverit, et hoc ipsum Visitatori principali veraciter fuerit intimatum, ex tunc per eundem Visitatorem ab officio Prioratus absolvatur, et Domui per eundem Visitatorem de Rectore idoneo, autoritate Capituli Generalis provideatur. (Pr. Alemaniae Inferioris).
- 1021.- 1529: Et Prior Domus Montis Sancti Petri nihil arduum in aedificiis aut rebus immobilibus attentet sine consilio et consensu alterius Visitorum. (Pr. Lombardiae propinquioris).
- 1022.- 1546: Priori Domus Sanctae Catharinae injungitur ut in aedificiis construendis, consiliis et mandatis Visitorum acquiescat.... (Pr. Theutoniae).
- 1023.- 1550: Committimus Prioribus Domorum Granatae, de Covis et de Paulari ut cum expertis videant et ordinent qualiter et in quibus restauratio et aedificatio Domus de Cazalla debent inchoari et in eis progredi, etiam ne in futurum in aedificiis instruendis multitudo opinionum generet confusionem, quod tres Priores, auditis expertis, simul concluderint et ordinaverint, exequatur. (Pr. Castellae).
- 1024.- 1561: Priorem Domus Bonaefidei servare monemus ordinata per Visitatores de non demoliendis aedificiis antiquis, sed inchoata noviter diligenter perficere. (Pr. Aquitaniae).
- 1025.- 1562: Priori Domus Granatae praecipimus ut de consilio architectorum et Visitoris Provinciae in structura galileae quae erecta est a Priore absoluto procedat juxta facultatem dictae Domus et simplicitatem Ordinis. (Pr. Castellae).
- 1026.- 1565: Priori Domus Bonaefidei non fit misericordia, quamvis bene mereatur; cui praecipimus in virtute sanctae obedientiae, et sub poena absolutionis ab officio, juxta alias ordinata a Visitoribus, ne quicquam de caetero demoliatur sine consensu Visitorum, et claustrum quanto diligentius fieri poterit ab immunditiis expurgari faciat, et in eo direpta ac destructa ad pristinum aut meliorem statum simul et capellas reduci faciat. (Pr. Aquitaniae).
- 1027.- 1567: Praecipimus in virtute sanctae obedientiae et sub poena absolutionis ab officio Priori Domus Romae ut de modello seu planta et forma fabricae ipsius Domus nihil immutet vel immutari faciat sine speciali licentia Visitorum. (Pr. Lombardiae remotioris).
- 1028.- 1583: Prior Domus prope Brunam sine speciali consensu

[1029] AEDIFICIA

Visitatoris nihil amplius aedificet. (Pr. Alemaniae Super.).

1029.- 1585: Et Visitatores in actu Visitationis diligenter
animadvertant num in reaedificandis cellis adhortationi
Visitatoris satisfactum sit. (In Domo in Frenitz - Pr. Ale-
maniae Superioris).

1030.- 1616: In Domo Fontis B.V. Mariae: Et legatum D.N. impen-
datur juxta ejus intentionem in aedificationem cellarum et
capellarum sine tamen destructione veterum aedificiorum et
praecipue refectorii. (Pr. Franciae).

1031.- 1625: Rectori Domus Trecensis mandamus constructioni Do-
mus sollicite incumbere nihilque immutare ab exemplari si-
bi tradito a Visitatore Provinciae. (Pr. Franciae).

1032.- 1638: Et clausura Domus Vallis Pisii incepta perficiatur
sed amplior, et juxta delineationem a nobis approbatam.
(Pr. Lombardiae).

1033.- 1640: Injungimus Priori Domus Vallis Sancti Petri conti-
nuationem fabricae novae Domus eadem structurae forma qua
incepta est sine ulla mutatione. (Pr. Picardiae).

1034.- 1641: In Domo Glanderii: Et probamus aedificia jam cons-
tructa, volentes ut caetera prosequantur ad formam sibi
praescriptam, imponentes silentium quaerimonis religioso-
rum sub poena carceris. (Pr. Aquitaniae).

1035.- 1665: In Domo Granatae: Et prohibemus ne in aedificiis
et fabricis a quatuor annis factis fiat ulla immutatio si-
ne licentia Capifuli Generalis vel Reverendi Patris. (Pr.
Castellae).

3º: AEDIFICIA: De curiositate vitanda et simplicitate sec-
tanda:

1036.- 1392: Et in structuris jam inchoatis et inchoandis et in
aliis studeat Prior Domus prope Trajectum servare rustici-
tatem sanctorum Patrum ne, quod absit, de curiositate valeat
amplius notari. (Pr. Alemaniae Inferioris).

1037.- 1417: Rectorem Domus in Lotharingia admonemus ne de cae-
tero fieri faciat aedificia nimis curiosa. (Pr. Reni).

1038.- 1441: Committimus Visitatoribus quod ad Domum Novae Lu-
cis Sancti Salvatoris prope Trajectum accedant et Priori

[1038] AEDIFICIA

II. AEDIFICIA [1039]

misericordiam faciant si viderint expedire, et curiositates in dicta Domo in cellis amoveri faciant, et deinceps fieri non permittant. (Pr. Picardiae remotioris).

1039.- 1448: Rectorem Domus novae plantationis in Britannia non fit mia, et ipsum in Domino exhortamur quod pro celeriori expeditione novae plantationis non permittat in aedificiis aliquas fieri curiositates, sed quod res sint bene proportionatae et ordinatae ad modum Ordinis. Hoc videtur esse majoris importantiae et aedificationis.... (In Domo Nannetarum - Pr. Franciae).

1040.- 1531: Et hortamur Priorem novae plantationis Ruthenae, ut circa erectionem ipsius novae plantationis, cum consilio Visitorum, sicut hactenus fecit, diligenter invigilet, et in aedificiis extruendis omnis evitetur curiositas et Cartusiana servetur simplicitas ut brevi Monachorum numerus augeatur, et ipse Fundator in desideriis animae suae non defraudetur. (Pr. Aquitaniae).

1041.- 1541: Et visitetur ipsa Domus de Xeritio quamprimum commode fieri poterit per Visitatores Provinciae qui diligenter provideant ut aedificia quae ibidem construuntur fiant minori sumptu et prout nostri Propositi simplicitas requirit, melius quam hactenus factum est, et similiter ut cellae ibidem juxta nostri propositi simplicitatem aedificentur, in quibus Monachi recipi poterunt, et Deo ac Ordini servire, prout dictae Domus facultates patiuntur. (Pr. Castellae).

1042.- 1545: Rectorem Domus Ruthenae hortamur in Domino ut, senota omni curiositate, cum consilio Visitoris Provinciae det operam perficiendi aedificia ad necessariam consummationem ut cito ibi desiderata celebrentur divina officia. (Pr. Aquitaniae).

1043.- 1585: In Domo de Covis: Consulimus ne mausolei in quo condenda sunt ossa Reverendi Archiepiscopi D.N... Fundatoris Domus, extractio tam magnifice fiat, sed frugaliter de more cartusiano. (Pr. Castellae).

1044.- 1593: De aedificatione Domus Romae:... In primis hoc curent ut aedificatio fiat in simplicitate monastica et cartusiana ad quam etiam Capitulum Generale vult reduci jam aedificata. Habendam tamen rationem esse praecipuam sanitatis cellarum quo Monachi Deo serviant, mente sana sanoque corpore. Fient autem quindecim cellae, etc... (Pr. Lombardiae remotioris).

II. AEDIFICIA [1044]

[1045] AEDIFICIA

1045.- 1596: In Domo Padulae: Fabrica novi claustrum nimum sump-
==== tuosa intermittatur et reducatur ad simplicitatem Ordinis
quantum fieri poterit iudicio Visitatoris et peritorum in
haec re. (Pr. Lombardiae remotioris).

4°: AEDIFICIA: De diligentia adhibenda:

1046.- 1450: Priori Domus Montis Hilaris non fit mia, quem ex-
==== hortamur in Domino ut circa prosecutionem fabricae dictae
Domus sicut bene et laudabiliter incepit etiam ferventius
de bono in melius prosequatur ad Dei honorem et dictae Domus
et Ordinis consolationem. (Pr. Cathaloniae).

1047.- 1463: Et Priorem Domus Portarum exhortamur quatenus cir-
==== ca reparationem aedificiorum dictae Domus sit magis solli-
citus ne aedificia dictae Domus ad deteriorem statum deve-
niant, cum plurima ipsorum minentur ruinam. (Pr. Burgundiae).

1048.- 1466: Et injungimus Priori Domus Montis Rivi ut circa
==== instaurationem dictae Domus intendat plus solito et sine
ulteriori dilatione, alias Ordo providebit. (Pr. Provinciae).

1049.- 1468: Et cum Prior Domus Montis Rivi habeat necessaria
==== pro reparatione Domus suae, injungimus sibi stricte quod
hoc anno laboret ad reparandum dictam Domum sine ulteriori
dilatione, alias.... (Pr. Provinciae).

1050.- 1470: Et quia pluries fuit admonitus Prior Domus Montis
==== Rivi ut reparationi Domus suae intenderet, si non fecerit,
quando Visitatores venerint ad dictam Domum, faciant prout
de intentione nostra sunt informati ad partem sine ulterio-
ri dilatione. (Pr. Provinciae).

1051.- 1486: Et Prior Domus Bassaevillae studeat diligenter ut
==== fiant aliquae cellae ut augeatur numerus religiosorum ad
servitium Dei augmentandum. (Pr. Franciae).

1052.- 1528: Et Ordinationem factam in novissima Visitatione
==== super aedificiis Conventus continuandis Prior Domus de Xe-
ritio invigilet, ne, quod absit, de sua negligentia, ab Or-
dine veniat graviter puniendus. (Pr. Castellae).

1053.- 1571: Priorem Domus de Xeritio hortamur ut diligenter
==== promoveat aedificia Domus, praecipue claustralia, quae sint
absque curiositate, et singulis annis scribat quid aedifica-
verit et quid novi operis fecerit in Domo. (Pr. Castellae).

[1053] AEDIFICIA

II. AEDIFICIA [1054]

- 1054.- 1574: Et Priorem Domus de Castris rogamus ut fretus Dei
==== clementia, et Procuratoris dictae Domus opera et diligen-
tia, studeat promovere aedificia Domus (Pr. Aquitaniae).
- 1055.- 1602: Priorem Domus Florentiae hortamur ad perficiendam
==== clausuram totius Domus. (Pr. Tusciae).
- 1056.- 1603: Priorem Domus Tornaci plurimum hortamur ut incum-
==== bat diligenter constructioni cellarum sui claustrum. (Pr.
Picardiae).
- 1057.- 1625: Priori Domus in Tüchelhausen injungimus ut ruino-
==== sa aedificia restauret. (Pr. Alemaniae Inferioris).
- 5º: AEDIFICIA: De necessariis citius aedificandis:
- 1058.- 1450: Et Priori Domus Boni Lapidis injungimus quatenus
==== cum consilio Visitoris provideat citius quo commode po-
terit de clausura Monasterii sui. (Pr. Alemaniae Inferioris).
- 1059.- 1451: Priori Domus Majoraevi non fit mia, et injungimus
==== sibi ut cesset ab operibus novis et curet antiqua aedifi-
cia quae minentur ruinam paulatim, ut melius poterit, repa-
rare, et debita Domus antiqua etiam persolvere. (Pr. Burgun-
diae).
- 1060.- 1466: Priori Domus Montis Sancti Joannis Baptistae in
==== Hassia non fit mia. Et volumus omnino quatenus, omni alia
structura ommissa, galileam cum cellis et tectis ac aliis ne-
cessariis perficiat, juxta ordinationem et voluntatem Visi-
tatorum. (Pr. Alemaniae Inferioris).
- 1061.- 1509: Et quam citius fieri poterit Prior Domus Clarimon-
==== tis faciat fieri murum per circuitum Monasterii, prout
fuit ordinatum in Charta Visitorum. (Pr. Lombardiae remo-
tioris).
- 1062.- 1560: Hortamur Priorem Domus Sanctorum Stephani et Bru-
==== nonis et monemus in Domino ut, dimissis aedificiis extra
Monasterium, studeat bene coeptam fabricam perficere ut ci-
to finiatur. (Pr. Lombardiae remotioris).
- 1063.- 1565: Et quamprimum commode fieri poterit, Prior Domus
==== Capri, omnibus aliis fabricis praetermissis, clausuram
Domus diruptam restauret. (Pr. Lombardiae remotioris).
- 1064.- 1566: Et Prior Domus Lyrae, ommissis vanis et minus ne-
====

II. AEDIFICIA [1064]

[1065] AEDIFICIA

cessariis aedificiis, omni cum cura, restitutioni et aedificationi claustrum intendat. (Pr.Theutoniae).

1065.- 1570: Et in Domo Magiani in adiutorio Altissimi inchoetur clausura Domus pro honestate Ordinis et utilitate dictae Domus et perficiatur. (Pr.Tusciae). - Et in Domo Florentinae quia intelleximus non esse clausuram munitam ex una parte, ideo injungimus V.P.Priori quatenus dictam clausuram quantocius fieri poterit perficiat. (Pr.Tusciae).

1066.- 1571: Priori Domus Tornaci mandatur ut praeter cellas Monachorum nihil aedificet, et caveat in illis curiose vel superflue aliquid construere; si tamen bonum responsum impetraret, Ecclesiam, et si quae Domui fuerint necessaria aedificia, cum consilio Visitorum curabit instaurare; devitet praeterea hospitem frequentiam, nec facile quosvis seculares ad mensam suam recipiat, inter quos sobrietas periclitatur. (Pr.Picardiae).

1067.- 1584: Et Prior Domus Padulae curet omnino hoc anno quamprimum fieri cellas Conversorum inter Ecclesiam et veteres cellas eorum, sicut approbaverunt VV.PP.Priores Trisulti et Neapolis qui eorum locum recognoverunt. (Pr.Lombardiae remotioris).

1068.- 1585: Priorem Domus Montis Hilaris monemus ut aedificia vetera vel quae ruinam minantur aut alioquin reparatione indigent resarciat quamprimum fieri poterit, nec ulla incipiat nisi cum consilio Conventus et licentia Reverendi Patris Cartusiae. (Pr.Cathaloniae).

1069.- 1585: Et Prior Domus Arveriae resarciat Domum quantocius fieri poterit, non externa aedificia. (Pr.Burgundiae).

1070.- 1595: Prior Domus Magiani neglectam a se clausuram quamprimum curet muro cingere juxta formam a Visitoribus designandam. (Pr.Tusciae).

1071.- 1603: Priori Domus Lucae committimus ut, postpositis Domus suae commoditatibus et ornamentis, curet, quamprimum poterit, habitabiles reddere sui claustrum cellas, cum consilio Visitorum. (Pr.Tusciae).

1072.- 1605: In Domo Neapolis:...Et omissis omnibus aliis non necessariis aedificiis, quamprimum intendatur reparationi muri horti labentis et claustrum Monachorum certam ruinam minantis. (Pr.Lombardiae remotioris).

[1072] AEDIFICIA

II. AEDIFICIA [1073]

1073.- 1615: Priori Domus Durbonis mandamus ut, sepo-
 === sitis caeteris fabricis, constructioni cellarum pro habi-
 tatione monachorum diligenter incumbat, juxta formam a Vi-
 sitatoribus Provinciae ei praescriptam... (Pr. Provinciae).

1074.- 1627: Priori Domus Cantavii mandamus ut ante omnia cu-
 === ret reparare tecta cellarum. (Pr. Rheni).

1075.- 1628: Priorem Domus Silvae Sancti Martini hortamur ut
 === quamprimum concludat aream Monasterii muro. (Pr. Theutoniae)

6°: AEDIFICIA: De pruritu aedificandi vitando:

1076.- 1506: Et injungimus Priori Domus in Yttingen ut super-
 === sedeat a structuris novis, donec per Visitatores fuerit
 provisum. (Pr. Alemanniae Superioris).

1077.- 1561: Priorem Domus in Ilimbach hortamur ut erectionem
 === aedificiorum temperet, nec propter hujusmodi contrahat vel
 faciat debita Domui importabilia, et suo Procuratori prohi-
 beat exitum et inutiles discursus extra Monasterium, alias
 Ordo providebit. (Pr. Alemanniae Inferioris).

1078.- 1566: In Domo Ruthenae: Et ne quae laboriose et magnis
 === cum expensis aedificata sunt aut aedificantur, ulla curio-
 sitate aut levitate destruantur, ordinamus ut quae ibi sunt
 aedificanda cum consilio Visitorum aedificentur, et quae
 sic incepta erunt perficiantur, nec, illis non perfectis,
 alia incipiantur. (Pr. Aquitaniae).

1079.- 1625: In Domo in Axpach: Et Prior destruat ista domun-
 === cula quam juxta portam sine utilitate aedificavit. (Pr. Ale-
 manniae Superioris).

7°: AEDIFICIA: De sacris aedificiis non profanandis:

1080.- 1446: Ordinamus quod Ecclesia antiqua Domus Vallis Chris-
 === ti pro capellis distincte disponatur ad Missas privatas
 ibidem perpetuo celebrandas, ne locus tam solemniter Deo di-
 catus in sui offensam et scandalum Ecclesiae ac totius Ordinis
 vituperium prophanetur. (Pr. Cathaloniae).

ALBAE:

1081.- 1371: Albis croceis aut sulphureis vel aliter coloratis
 ===

II. ALBAE [1081]

[1082] ALCHIMIA

non utimur, sed, prout sonant, sint de tela alba et candida
nec nimis subtili et perspicua.

ALCHIMIA:

1082.- 1380: D. Joannes Leyderii, Professus Domus (N?).. amplius non
se intromittat de arte illa alchimiae, sub poena carceris.

1083.- 1470: Et D. N. ... Monachus Domus Boni Lapidis non intromit-
tat se de alchimia, nec de quinta essentia; et si quae con-
cessa sunt aut mandata super his revocamus. (Pr. Alemaniae Inf.)

1084.- 1504: Ad nostrum, quod dolentes referimus, pervenit au-
ditum, quod plures Ordinis personae, diabolica fallacia
adeo deceptae sint, ut tempus et vitam in alchimia et quin-
ta essentia consumant, multasque experientias faciant, juxta
Apostoli dictum, "semper addiscentes et nunquam ad veritatis
scientiam pervenientes", aurum et argentum conflent, et in
dispendium patrimonii Christi Ordinisque scandalum, in nihi-
lum redigant. Volentes igitur super his de remedio opportuno
providere, statuto irrefragabili ordinamus ut in antea nulla
persona Ordinis, directe vel indirecte, per se aut alium, in
Domibus Ordinis vel extraneorum, se in practica alchimiae si-
ve quintae essentiae occupet, neque fornaces, vitra, aliaque
ejusdem practicae instrumenta apud se retineat, sub poena
quoad Priores et Procuratores privationis officii, et quoad
subditos sub poena carceris. Eidem Ordinationi adjicientes:
inhibemus omnibus et singulis personis Ordinis nostri, status
cujuscumque fuerint, ne artem praedictam per se aut aliam
personam in Domibus Ordinis aut alibi exercere praesumant,
nec exercentibus praestent auxilium, consilium vel favorem,
aut ubi exercebitur intersint, alioquin tales pro proprieta-
riis et criminosis habeantur. Quod si Priores extiterint,
vel quicumque alias obedientias Ordinis habuerint, ipso fac-
to eisdem obedientiis sint privati et perpetuo inhabiles ad
quascumque Ordinis nostri obedientias obtinendas; Monachi
vero, Clerici Redditi, Conversi et Redditi Laici disciplinae
generali subiaceant, perpetuoque sint Novitii et careant vo-
ce sine spe restitutionis in pristinum gradum; Donati autem
et Praebendarii omnino ab Ordine expellantur. Et nihilominus
ut omnis occasio artem illam in posterum exercendi praedic-
tis personis subtrahatur, ordinamus et sub praedictis poenis
eisdem injungimus, ut si quos fornellos aut alia instrumen-
ta ad suam dietae artis penes se vel in eorum posse habeant,
illos et illa, infra unum mensem a die publicationis hujus

[1084] ALCHIMIA

II. AMBITIOSI [1085]

Ordinationis computandum, rumpant et funditus destruant. Valde enim indecens est et ab observantia regulari penitus alienum Dei servos terrena quaerere, sed eorum conversatio in coelis et circa coelestia debet esse. Et Visitoribus Provinciarum injungimus ut in singulis Domibus suae Provinciae diligenter inquirent si praedicta fiant et juxta praesentem Ordinationem exequantur.

AMBITIOSI:

1085.- 1466: Et D.N... in Domo Trisulti propter excessus suos commissos discurrendo extra et conspirando contra Priorem suum et ex ambitione anhelando ad officium Prioratus dictae Domus sit in disciplina generali ad Ordinis voluntatem. Et insuper comedat ad terram in refectorio trina vice super asserem nudum. (Pr. Lombardiae remotioris).

1086.- 1468: Et quia intelleximus quod quidam de Domo Florentiae statuerunt amicitias cum saecularibus civitatis et eis revelant secreta Ordinis quaerentes per medium ipsorum saecularium sublimari ad officia, injungimus Visitoribus quod de praedictis se informent, et si repererint ea esse vera, imponant eis bonam disciplinam ad exemplum aliorum. (Pr. Tusciae).

1087.- 1552: Et D.N... vadat ad Domum Clarimontis et ponat finem ambitioni suae quam non erubescit demonstrare nedum religiosi sed etiam saecularibus in magnam confusionem Ordinis, alioquin ad omnes Ordinis obedientias declarabitur inhabilis. (In Domo Neapolis - Pr. Lombardiae remotioris).

BALNEAE: (Vide etiam: 69)

1088.- 1500: Quia medicus dissuadet, non det Prior licentiam D.N... visitandi balnea nautilia. (In Domo Buxiae - Pr. Aemaniae Inferioris).

1089.- 1512: Et quandam licentiam concessam D.N... eundi ad balnea cassamus et revocamus. (In Domo Parmae - Pr. Lombardiae propinquioris).

II. BALNEAE [1089]

[1090] BEATA VIRGINIA. II

BEATA:

1090.- 1335: Consuetudinem Domorum Ordinis in quibus diebus
==== singulis Missa de Beata Maria Virgine dicitur, tanquam
sanctam et laudabilem approbamus et etiam confirmamus, de-
votionis spiritualis intuitu.

=====

BENEFICIA SPIRITUALIA: (Vide etiam: 70)

1091.- 1586: Monemus omnes Beneficia Participationis petidores
==== ut correctius scribant et decentius, sintque in illis pe-
tendis, juxta Statutum, parciores. Sequantur autem formam
a Matre Cartusia praescribendam et Visitoribus Provincia-
rum infra annum mittendam.

1092.- 1500: Et committimus Priori Domus Horti Christi quod di-
==== ligenter provideat quod in conferendis beneficiis caveat
ne petentes ea Monachos visitent et munera ipsis donent, ne
simoniaci indigni dignis praeferantur in periculum animarum.
- Et Prior Domus Passionis Christi et Monachi non involvant
se recipiendo munus ullum et dando vota sua in cellis indi-
gnis cum vitio simoniae. (Pr. Alemanniae Inferioris).

1093.- 1443: Et quia pietas vertatur in questum odibilem, fa-
==== cultatem dandi, et concedendi participationes totius Ordinis
Priori Domus prope Franckenford a Capitulo Generali in-
dultam revocamus. (Pr. Saxoniae).

1094.- 1369: Pro Domina de Ponte Vitreo quae misit pastillos
==== ad Capitulum et quolibet anno consuevit mittere, dicat qui-
libet Priorum qui venerunt ad Capitulum et quilibet qui de
ipsis comedit unam Missam de Beata Virgine.

1095.- 1452: Pacem et quietem cum Deo, quantum possumus, in
==== suppositis nostri Ordinis nutrire, et uniformitatem Pro-
vinciarum ejusdem per laudem justitiae, ut tenemur, conser-
vare merito cupientes, necnon molestam nimis et insolitam
et praejudicalem beneficiorum spiritualium inculcationem
mitigare volentes, ordinamus quod quilibet Monachus et Mo-
nialis qui, testimonio sui Praesidentis nostro Generali Ca-
pitulo informantis, pacifice, honeste et laudabiliter in
obedientia Ordinis perseveraverit usque ad mortem habeat
Tricenarium Defunctorum per totum Ordinem nostrum exsol-
vendum, et nihilominus particeps fiat centum Brevium in
Charta Capituli nostri quolibet anno inceptorum, decer-

II. BENEFICIA SPIRITUALIA [1096]

nentes postea omnes Monachos et Moniales praedictos tam magni gratuiti beneficii esse contentos debere, adeo ut si aliqui eorum pro alio Beneficio ulterius obtinendo, Ordinem molestaverint, praedicto Beneficio privabuntur, cum denegatione alterius.

Ad hanc etiam finem, pro omnibus parentibus, Benefactoribus et recommendatis pariter et amicis personarum Ordinis nostri, Tricenarium Defunctorum anno quolibet per totum Ordinem exsolvendum, est gratiose concessum, ut sicut pro seipsis et pro illis amodo sint contenti. (Hic est origo hujus Tricenarii Generalis quod nunc secundum est in Charta quolibet anno).

1096.- 1463: Quia alias fuit ordinatum quod quilibet Monachus et Monialis Ordinis nostri qui pacifice et laudabiliter in observantia Ordinis perseveraverit usque ad mortem habeat Tricenarium Defunctorum per totum Ordinem, nos, pro pace et consolatione omnium circa hujusmodi Beneficiorum distributionem de aequali portione providere volentes, superadjiciendo ordinamus quod Conversi Ordinis nostri qui in collatione dicti beneficii fuerant omissi et neglecti amodo simile Beneficium Tricenarii habeant per totum Ordinem, cum sint personae Ordinis Deo et Ordini servientes, et annis singulis solvant pro aliis hujusmodi et alia beneficia, propter quod merito debent talis beneficii esse participes, sic tamen quod pacifice et laudabiliter perseverent in Ordine et de hoc unicuique ipsorum suus Praesidens de ipsis bonum testimonium perhibeat Capitulo Generali.

1097.- 1464: Et quia contra Statuta D.N... impetravit a SSmo Domino nostro Papa unum Breve, ideo sit in disciplina generali ad Ordinis voluntatem. (In Domo Sanctae Crucis in Roma. Pr. Lombardiae remotioris).

1098.- 1465: Anno 1452, Capitulum Generale, volens mitigare molestam nimis et insolitam ac praejudiciale spirituum Beneficiorum inculcationem, ordinavit quod quilibet Monachus et Monialis usque ad mortem in obedientia Ordinis laudabiliter perseverans habeat Tricenarium Defunctorum post mortem suam per totum Ordinem exsolvendum, decernens ob hoc omnes Monachos et Moniales praedictos tam magni et gratuiti officii esse contentos, adeo ut si aliqui eorum, pro alio beneficio ulterius obtinendo Ordinem molestaverint, praefato beneficio cum denegatione alterius privarentur. Insuper, ut sicut pro ipsis, ita etiam et pro aliis essent amodo contenti, ordinatum fuit ut singulis annis, in Charta Capituli Generalis ponatur beneficium Tricenarii pro omnibus Benefactoribus,

II. BENEFICIA SPIRITUALIA [1098]

recomendatis, pariter et pro amicis personarum Ordinis, verum quia plures personae Ordinis, intentioni Ordinis in praemissis contravenientes pro ulterioribus etiam perpetuis beneficiis Ordinis tam pro se quam pro aliis obtinendis, singulis annis, Reverendum Patrem Cartusiae et Capitulum Generale molestare non verentur multipliciter, duximus praedictam Ordinationem anni 1452 quae incipit: "Pacem et quietem..." revocare, prout et revocamus una cum extensione ejusdem ad Conversos postmodum facta, remittentes personas Ordinis quantum ad beneficia Ordinis eis post mortem debita ad textum Statutorum ut prius, et quia singulis annis ut praemittitur imponitur in Charta Tricenarium Defunctorum pro omnibus parentibus, Benefactoribus, recomendatis et amicis personarum Ordinis, volumus ut omnes personas Ordinis nostri de caetero sint contentae, non molestantes amplius Reverendum Patrem Cartusiae pro inscriptione praedictorum ad Tricenaria alia Chartae.

099.- 1577: Et Prior Domus Nannetarum non praesumat de caetero etiam de consensu sui Conventus accipere sive recipere annualia Tricenaria seu alia gravia onera contra formam Chartae Capituli Generalis per quam conceduntur tantum cuilibet Domui 4 Anniversaria et totidem sepulturae... (Pr. Franciae).

BIBLIOTHECA: (Vide etiam: 71-73)

100.- 1320: Si qua persona Ordinis scripserit aut scribi fecerit vel emerit libros, vel apportaverit, ipsi libri remaneant in Domo in qua primo acquisiti sunt, nisi alia causa rationabilis obsistat.

101.- 1407: Nullus Praesidens vel Domus Ordinis alienet quoscumque libros earum nisi prius obtenta licentia Visitorum.

102.- 1447: Prior Domus Apponiaci restituat libros et alia quae occulte fuerunt sine licentia asportata per Professos Domus Divionis. (Pr. Franciae).

103.- 1447: Et injungimus Priori Domus Sancti Andreae de Litto- re Venetiarum quatenus quam citius commode et secure poterit remittat Domui Papiae unum homiliarem jam annis 25 gratis propter Deum eis praestitutum. (Pr. Tusciae).

104.- 1451: Injungimus Priori Domus Parci ut ab hinc usque ad festum Nativitatis Domini, restituat Priori Domus Ligeti

1104] BIBLIOTHECA

sum Breviarium, alias a vino abstineat semel in hebdomada, abstinentia feriae sextae observata. (Sunt similes monitiones: innumerabiles). (Pr. Franciae).

1105.- 1462: Et injungimus D.N. in virtute sanctae obedientiae et sub poena excommunicationis si inobediens fuerit, quatenus det rationem de multis voluminibus librorum tempore suo a Sancto Martino prope Neapolim hinc inde distractis et de pecuniis per ipsum administratis. Et ordinata circa ipsum in Charta anni praeteriti, suam inhabilitationem concernentia, confirmamus. (Pr. Lombardiae remotioris).

1106.- 1577: Et D.N. non deficiat redimere libros ecclesiae Domus suae professionis Casularum, quos vendidit, alias sentiet virgam Ordinis. (In Domo Montis Sancti Petri - Pr. Lombardiae propinquioris).

BRUNO: (Vide etiam: 76)

1107.- 1450: Et Frater Nicolaus, alias dictus Bruno, hospes, etc.... (Hic fit prima mentio nominis: Bruno, in Ordine) (In Domo in Apxach - Pr. Alemaniae Superioris).

1108.- 1497: Intimamus universis et singulis Prioribus Domorum Ordinis quod, divina favente clementia, recuperaturi sumus in proximo Monasterium Sancti Stephani de Bosco, in partibus Calabriae constitutum, in quo requiescit illud Venerabile ac Sanctissimum corpus Beati Brunonis Patris nostri, qui primus Cartusiensis Ordinis, cooperante Spiritu Sancto, fundamenta jecit, et sanctae nobis conversationis habitum Regularesque observantias in quibus nunc vivimus dereliquit...

1109.- 1610: Prior Domus SS. Stephani et Brunonis curet perficere fabricam Ecclesiae quae incoepa est, et mausoleum pro repositione Venerabilium Reliquiarum Sancti Patris nostri Brunonis curet fieri pro reverentia sacri thesauri decentissime. (Pr. Lombardiae remotioris).

1110.- 1738: Audientes desiderari a multis annis statuum marmoream Sancti Patris nostri Brunonis in galeria Vaticana, cujus jamdiu locus praeparatus remanet inter aliorum Fundatorum Ordinum statuas jam erectas, mandamus Patri Procuratori Generali Romae, quatenus cum arte peritis, de statuae pretio conveniat, et pactum conventum mittat ad Reverendum Patrem, ut, in proximo Capitulo dividatur inter Domos Ordinis solvendum intra tres annos solutionibus aequalibus.

1111.- 1882. Ord. 2: Qui de SS. Cordis Jesu nimia charitate tanta consecuti sumus, tanta speramus beneficia, pietatis nostrae testimonia multiplicare non dubitamus. Cum igitur in honorem SS. Cordis Jesu Gallia poenitens et devota, Parisiis in Monte Martyrum splendidissimum erigat monumentum, sacellum speciale in hac ecclesia expensis nostris adornandum Sanctoque Patri nostro Brunoni dedicandum postulare statuimus. Ita humilis familiae gloriosus Pater totius Ordinis Cartusiensis erga Cor Jesu Sacratissimum vices gerat, quasi continuo dicens: "Ecce ego et filii quos dedisti mihi."

CAEREMONIAE IN OFFICIIS:

1112.- 1404: Priori Vallis Sancti Mauritii non fit mia et exhortamus eum ut circa caeremonias Ordinis sit solito diligentior. (Pr. Alemaniae Superioris).

1113.- 1430: Declaramus pro levanda sede quod illae caeremoniae de levanda sede ab illo qui habet dicere Responsorium non serventur ab illis qui simul cantant in medio chori in uno libro propter difficultatem, sed in eodem libro incipiatur Responsorium et cantetur Versus; et idem dicimus de illis qui habent pronuntiare Antiphonam quando nesciunt exterius pronuntiare.

1114.- 1614: Et D.N. et D.N. conforment se cum aliis in observantiis regularibus et caeremoniis Ordinis in officio divino, alioquin puniantur arbitrio Prioris. (In Domo Montis Rivi - Pr. Provinciae).

CANTUS: (Vide etiam: 77-83)

- 1º: Generositas.
- 2º: Singularitates.
- 3º: Instrumenta prohibita sunt.

1º: CANTUS: Generositas:

1115.- 1451: Et D.N. quia contra prohibitionem Capituli Generalis non cessat perturbare Priores, Novitios et Hospites, nihil aliud quaerens quam quod in Domo remaneant pauci ut sic Divinum cesset Officium sit in disciplina generali ad Ordinis voluntatem. (In Domo Montis Dei - Pr. Picardiae propinquioris).

[1115] CANTUS

II. CANTUS [1116]

- 1116.- 1480: Et quia in Domo prope Brunam est defectus perso-
 narum, committitur Visitatoribus ut provideant Domui de
 personis, ne Divinum Officium negligatur. (Pr. Alemaniae
 Superioris).
- 1117.- 1495: Et D.N. stet in loco suo et si non faciat debitum
 suum in choro et in aliis subtrahantur victualia. (In Do-
 mo Papiae - Pr. Lombardiae propinquioris).
- 1118.- 1518: Et D.N. vadat ad Domum de Fontibus pro juvamine
 Divini cultus. (Pr. Cathaloniae).
- 1119.- 1529: Et volumus in Domo Claustri Mariae prope Hildes-
 heim ut juxta Chartam novissimae Visitationis Ecclesia
 restauretur et die noctuque Divinum Officium cum cantu more
 Ordinis exsolvatur. (Pr. Saxoniae).
- 1120.- 1530: Et D.N. alias Vicarius Domus Vallis Pisii prop-
 ter inobedientiam Ordinationi Capituli Generalis de can-
 tando Divino Officio nocte ac die factam, ad obedientias Or-
 dinis inhabilem declaramus, et in pane et aqua ter ad terram
 vices in refectorio comedat. (Pr. Lombardiae propinquioris).
- 1121.- 1542: Et Prior Domus Vedanae faciat duas cellas, ut ibi
 possint commorari octo Monachi. Faciat enim scribere li-
 bros ad legendum et cantandum in Ecclesia secundum morem Or-
 dinis nostri. (Pr. Tusciae).
- 1122.- 1544: Et D.N. vadat hospitatum ad Domum novae planta-
 tionis Ruthenae et ibidem vacet in libris Ecclesiae scri-
 bendis ut Divinum Officium brevi in eadem Domo celebrari va-
 leat. (Pr. Aquitaniae).
- 1123.- 1556: Et D.N. in Divino Officio et aliis quae sunt Or-
 dinis ferventius et religiosius se habeat et faciat debi-
 tum suum, alioquin Prior illum puniat. (In Domo Glanderii-
 Pr. Aquitaniae).
- 1124.- 1650: Ordinamus ut Monachi nolentes, cum possint, debito
 canendi in choro satisfacere, post binam monitionem in pu-
 blico, ad ultimam sedem chori tanquam inutiles remittantur et
 per hoc ad omnia officia Ordinis inhabiles habeantur. (Pr.
 Lombardiae).

2°: CANTUS: Singularitates vitare contra Statuta vel usum:

- 1125.- 1403: Petitionem quam fecerunt quidam Conventuales, quod

II. CANTUS [1125]

[1126] CANTUS

cantare debeant Officium Defunctorum cum nota more saecularium, et habere pitantiam feria sexta, tanquam minus discretam non admittimus; scientes quod nulla consuetudo contra Statuta debet collocari. (In Domo Throni Sanctae Trinitatis in Pletriach - Pr. Alemaniae Superioris).

1126.- 1420: Prior Domus Portae Coeli non fit mia, et injungimus sibi quod reformet in cantu quae contra formam Ordinis Domus Cartusiae in Domibus Provinciae suae decantantur. (Pr. Cathaloniae).

1127.- 1442: Et in Domo Parci decantetur servitium Divinum in ecclesia secundum ritum Ordinis prout Visitatores ordinarunt, ned immisceant se discantui cum illa scientia sit peregrina ab Ordine et aliena, inexemplaris et curiosa. (Pr. Franciae).

1128.- 1530: Priori Domus Ruremundae non fit misericordia. Et caveatur omnino ne fratres dictae Domus utantur cantu saeculari in Festo Sanctae Annae; verum sequantur ritum Visitatori Provinciae concessum. (Pr. Rheni).

1129.- 1534: Admonemus omnes et singulos Priores Provinciae Rheni ut in cantu et caeremoniis Divini Officii sint uniformes secundum formam Statutorum nostrorum, et si quae sunt in contrarium a Capitulo impetrata vel aliter per ipsos attentata, ne in consequentiam trahantur et in dies augmententur, sicut jam fieri coeptum est, cassamus et revocamus.

1130.- 1587: Et Prior Domus de Xeritio conformet se Majori Cartusiae in ratione proferendi dictiones. (Pr. Castellae).

1131.- 1610: Et D.N. in Domo Ferrariae stabiliat se et conformet se cum aliis in cantu, alioquin puniatur pro modo cul-pae. (Pr. Tusciae).

3º: CANTUS: Instrumenta prohibita sunt:

1132.- 1527: Et D.N. emendet vitam suam, alioquin Ordo taliter providebit quod ejus correctio caeteris cedet in exemplum. Cui sub poena carceris injungimus ut instrumenta musicalia quae habet penes se, det in manu Prioris nec de caetero talia instrumenta custodiat aut eis utatur. (In Domo Montis Sancti Petri - Pr. Lombardiae propinquioris).

[1132] CANTUS

[1139] CARITAS FRATERNA

1139.- 1447: Et districte monemus D.N...et D.N...ut inter se bo-
nam pacem fraternalem, prout tenentur, conservent, nec dis-
cordiam inter alios seminent, alias Prior puniat eos per res-
trictionem victualium, ad exemplum aliorum. (In Domo Apponia-
ci -- Pr. Franciæ).

1140.- 1450: Et nonnulli Domus Caturci Monachi turbantes et mo-
lestantes D. Nicasium ibidem hospitem curent se emendare an-
tequam Ordo habeat contra ipsos aliter procedere. (Pr. Acqui-
taniae).

1141.- 1450: Et taliter curent amodo tractare hospites et Novi-
tios quod valeant se in dicta Domo Montis Dei stabilire;
alias si culpa ipsorum compelluntur recedere, vel ipsos pro-
curaverint modis suis expellere, Ordo taliter providebit
quod cedet omnibus ad exemplum. (Pr. Picardiae Propinquieris).

1142.- 1463: Et super his quae passus est Prior Domus prope
Stetin, sibi condolemus, sed patientiam habeat et cum ma-
jori cautela sibi commissos de caetero custodiat. Et quia
intelleximus quod quidam Monachi dictae Domus, Deum prae
oculis non habentes, sunt infesti D.N... Monacho dictae Do-
mus, fugam sibi impropere et multas injurias ei dicen-
tes, non attendentes verbum Apostoli: "Qui se existimat sta-
re videat ne cadat", cum potius de sua reconciliatione debe-
rent gaudere. Ad reprimendum insolentiam eorum, volumus et
ordinamus quod quicumque amodo dicto Stephano pro dicta cul-
pa insultaverit aut alia verba injuriosa et contumeliosa si-
bi dixerit, in proximo sequenti capitulo dicat culpam suam
et comedat ad terram in refectorio; et si in idipsum relap-
sus fuerit, sit in disciplina generali ad Ordinis volunta-
tem. Et quia Monachi dictae Domus non habent pacem ad invicem,
sed saepe movent lites et contentiones et movent rixas dando
minas ex quibus de scandalo dubitatur nisi super hoc de re-
medio opportuno provideatur, eapropter ordinamus quod Visi-
tatores Provinciae ad dictam Domum se transferant et de prae-
missis diligenter se informant; et, veritate comperta, auc-
tores dictarumurbationum corripiant usque ad carceris in-
clusionem si visum fuerit, etc, etc.... (Pr. Saxoniae).

1143.- 1468: Et D.N... Monacho Domus prope Stetin seriose injun-
gimus pro pace aliorum ut ab eorum infestatione desistat,
sicut alias pro pace sua aliis de Conventu injunctum fuit.
Et quia alias in Charta Capituli seriose injunctum fuit om-
nibus personis Ordinis habentibus aliquid de scriptis D. Jo-
annis Indaginis quod illud remittere non differant ad Domum
prope Stetin, quod hucusque minime impletum est, hinc denuo

[1143] CARITAS FRATERNA

injungimus omnibus et singulis personis Ordinis, etiam et ipsi D. Joanni Indaginis ut hujusmodi scripta ad praefatam Domum prope Stetin remittere habeant, si Ordinis correctionem cupiant effugere. (Pr. Saxoniae).

1144.- 1474: Et D.N. senior Domus prope Confluentiam de caetero sit magis cautus in scriptis suis, nec ita faciliter temere judicet de occultis sibi ignotis; et de aliis quae scribit, stet contentus Ordinationibus Capituli et Superiorum suorum consilio. (Pr. Rheni).

1145.- 1476: Et D.N. hospes in Domo Bonipassus studeat dulciter et exemplariter conversari cum Professis ejusdem Domus; alias necesse erit providere in hoc facto suo. (Pr. Provinciae)

1146.- 1476: Et hortamur Priorem Domus Ligeti ut patienter sustineat D.N. Professum Domus suae quem sibi remittimus cum neminem reperiamus qui velit eum tenere etiam pro quacumque taxa. (Pr. Franciae).

1147.- 1488: Quia pietas ad omnia utilis est et charitas, hortatur Capitulum Generale Priorem et Conventum Domus Tornaci quatenus humaniter et pie recipiant D.N. patriotam, professum Vallisbonae eis missum per Capitulum, ut si placuerit Altissimo possit cum ipsis salutem suam operari. (Pr. Picardiae).

1148.- 1488: Et monemus denuo D.N. ne contra dictum Sapientis, suae imitatur prudentiae, sed Superiorum ordinationibus et monitionibus humiliter acquiescat, et si quos proclamatione dignos noverit, potius in privato quam in publico denuntiet, ut caritas et emendatio potius quam confusio proximi quaeri videatur et amodo non inquietet Capitulum vel Reverendum Patrem super hujusmodi re, alioquin ipso facto sit in disciplina Ordinis. (In Domo Capellae Pr. Theutoniae).

1149.- 1493: Et quia est justum quod quaelibet Domus supportet suos, et non reperiatur receptor benevolus, ideo D.N., Professor Domus Namnetarum ibidem perseveret cum sancto Dei timore ad Ordinis voluntatem. (Pr. Franciae).

1150.- 1498: Et Monachi Domus Majoricarum vivant ad invicem uniti in charitate et bona pace et cessent a partialitatibus et dissentionibus quibus hactenus dediti fuerunt in magnum scandalum saecularium; alias Ordo expellet omnes de Domo. (Pr. Cathaloniae).

1151.- 1499: Et D.N. in Domo Bononiae consideret suos defec-

[1152] CARITAS FRATERNA

tus et non alienos. (Pr. Tusciae).

1152.- 1504: Et de hoc quod Prior et Conventus Domus Boni Lapi-
==== dis petunt quod eorum Professi alibi hospitantes ad dictam
Domum non revertantur, tanquam rationi et charitati contra-
rium improbamus, quia justum est quod quaelibet Domus suos
pauperes et debiles recipiat. (Pr. Alemaniae Inferioris).

1153.- 1523: Prior Domus Pontis Mariae in Astheim benigne reci-
==== piat Fr. N... suum Conversum et de necessariis sibi provideat,
ne occasionem ei instabilitatis praebet. (Pr. Alemaniae Inf.).

1154.- 1530: Et viso scrutinio novissimae Visitationis et aliis
==== hinc inde auditis, hortamur Priorem et Conventuales Domus
Venetiarum ut defectus mutuos charitative supportent et emen-
dare studeant, alioquin capiti et membris Ordo providebit.
(Pr. Tusciae).

1155.- 1531: Et Religiosi Domus Vallis Clarae plus solito invi-
==== cem pacem et charitatem teneant et Priori suo obedientiam
et reverentiam exhibeant... (Pr. Aquitaniae).

1156.- 1531: (Super contentione et discordia inter Priorem Do-
==== mus in Leweld et Fr. N... suum Conversum):..... Disciplinas
utrisque propter errores et excessus merito infligendas de
singulari gratia, nostra autoritate remittimus, ut cognos-
cant nos, non eorum poenas sed pacem et animarum salutem
quaerere; pacem igitur et sanctimoniam sectentur, si pacem
quae exuperat omnem sensum videre velint. (Pr. Alemaniae Su-
perioris).

1157.- 1540: Priorem Domus Vallis Dei hortamur in Domino, fi-
==== lios suos solito melius sicut viscera sua complecti con-
tinere ac cum Christo colligere, et facere ipsos etiam a
paterna charitate non dividi, sed sicut Dei vicarium vene-
rari, ne reciprocis exagitati turbinibus invicem mordentes,
ad invicem consumantur. (Pr. Franciae).

1158.- 1553: Hortamur in Domino tam Priorem Domus Mediolani
==== quam conventuales, ut praeteritas hactenus altercationes
ad invicem habitas praetermittant, mutuaeque dilectioni stu-
deant et idipsum sentientes ac invicem supportantes, seipsos
veros Christi discipulos, non tam nomine quam opere demons-
trent, reminiscanturque quod omne regnum in seipsum divisum
desolabitur, et sicut concordia parvae res crescunt, ita
discordia maximae dilabuntur. Et volentes obviare pluribus
quae forte animarum saluti obesse possent, Patres Visitato-
res ad dictam Domum accedant... (Pr. Lombardiae propinquioris).

[1158] CARITAS FRATERNA

II. CARITAS FRATERNALIS [1159]

1159.- 1558: Priori Domus Lyrae mandamus ut DD.N. et N. uti
==== professos in Domo sua recipiat, si commode absque detri-
mento spiritualis et temporalis aedificii fieri potest,
alioquin Domibus in quibus hospitabuntur de mandato Visita-
torum contribuât et satisfaciât ad Ordinationem Visitato-
rum, ne ipsae Domus moribus et expensis suorum professorum
supergraventur. (Pr. Theutoniae).

1160.- 1579: Prior et Conventuales Domus Bonipassus studeant
==== deinceps invicem et cum vicinis, maxime nobiles, paci-
ficè vivere. (Pr. Provinciae).

1161.- 1717: Et Fr. N. qui injuriose se gessit publice cum alio
==== religioso Donato, ex charitate et speciali gratia, ter in
refectorio comedat ad terram super asserem nudum et in capi-
tulo publice recognoscat culpam suam. (In Domo Neapolis -
Pr. Sancti Brunonis).

=====
CELLA: (Vide etiam: 102-103)

1162.- 1414: Et quia percepimus quod in quibusdam Domibus An-
==== gliae personae Ordinis in cellis cum aliis comedere et bi-
bere non verentur, ideo districtius prohibemus quod nulla
persona Ordinis comedat vel bibat cum aliquo, sive intraneo
sive extraneo, in cella sua, vel etiam permittat, exceptis
Prioribus et Procuratoribus extra cellam suam; qui tamen
Priores et Procuratores se teneant secundum formam Statuto-
rum. Quod si quisquam hoc attentare praesumpserit, servet
unam abstinentiam et semel comedat ad terram in refectorio
sine vino et pitantia toties quoties offenderit, sine omni
relaxatione. Quod si Prior hoc observare non fecerit, faciat
abstinentiam et sit extra sedem suam per unam septimanam.

1163.- 1425: Priori Domus de Castris injungitur ut fenestras
==== cellarum barris ferreis sic faciat adaptari et claudî, ne
per eas aliquis possit introire vel egredi. (Pr. Aquitaniae).

1164.- 1591: Priori Domus Magiani mandamus et injungimus ut sol-
==== licite curet reparari et necessariis muniri omnes cellas
claustrî infra tempus sibi a Visitatore constituendum.
(Pr. Tusciae).

=====
II. CELLA [1164]

[1165] CLAUSURA

CLAUSURA: (Vide etiam: 106)

1165.- 1496: Et claudatur porta in Domo Majoricarum quae tendit
ad Domum Denpardo. (Pr. Cathalonias).

1166.- 1635: Ob rationabiles causas ad id nos moventes, praeci-
pimus Priori et Conventualibus Domus Granatae sub poena
absolutionis ab officiis et disciplinae generalis ne ullo
modo speriant neque aperiri permittant quodlibet posticum
sive aliud quodcumque ostium in horto communi Domus, sive
in quacumque alia ejus parte, per quod extra clausuram Domus
egredi possit, absque speciali licentia Capituli Generalis
vel Reverendi Patris, et qui tale ostium aliter fieri pos-
tulaverit, aut qui permiserit, suspectus de observantia Re-
gulari in posterum habeatur et si necesse fuerit a Visita-
toribus acrius puniatur. (Pr. Castellae).

1167.- 1649: Priori Domus Parmae praecipimus ut clausuram a mul-
tis annis inceptam perficere non negligat, etiam renuente
Conventu; quod si quis directe vel indirecte tentaverit im-
pedire, poenam criminorum sustineat ad arbitrium Reveren-
di Patris. (Pr. Lombardiae).

1168.- 1650: In Domo Montis Sancti Petri: Prohibemus ne quis in
posterum sive Prior sive alius possit aperire clausuram Do-
mus jam perfectam, vel in ea portas alias facere praeter jam
apertas, ex quavis parte vel sub quovis titulo aut praetextu
sub poena absolutionis a suis officiis. (Pr. Lombardiae).

1169.- 1692: In Domo Trisulti: Reparetur et fiat absque ulla di-
latione integra clausura Monasterii, nec ab illo opere de-
sistatur donec completum sit. (Pr. Sancti Brunonis).

1170.- 1888. Adm. 8: Pro Domo Sanctae Mariae de Mogeris: Decla-
ramus per cancellos Ecclesiae publicae limitari clausuram
ac proinde mulieres ultra progredi illicitum esse.

COENA: (Vide etiam: 108-111)

1171.- 1342: Declaramus quod in coena nulla cibaria condita
vel composita nec risi nec offae possint in Refectorio
Monachis dari vel comedi, nec Conversis.

1172.- 1334: Quia Prior Vallis Sancti Mauriti comedit in re-
fectorio in coena pitantiam et Conventui ministravit et
ministrari permisit, comedat per quinque dies Capituli in

[1172] COENA

refectorio in mane sine pitantia. (In Alemánia)

COMMUNIO SACRAMENTALIS:

1173.- 1441: Propter majorem reverentiam cultus patriae Sacro Christi Corpore exhibendam et devotionem utriusque status secularium Domos nostras visitantium confovendam, ac etiam adaugendam, et scandalum jam obortum apud nonnullas utriusque status personas sedandum, ordinamus quod in communione Monachorum et Conversorum Ordinis nostri, non stantes, ut dicit Statutum, sed flexis genibus usque in finem dictae communionis perseveremus.

1174.- 1589: In Domo de Covis: Sacerdotes omnes se conforment Statutis quando illis indicitur communio generalis. (Pr. Castellae).

CONFESSIO: (Vide etiam: 112-115)

- 1º: De copia confessoriorum in Domibus.
- 2º: De confessione extraneorum.
- 3º: De confessione mulierum.

1º: CONFESSIO: De copia confessoriorum in Domibus:

1175.- 1405: In Domo Vallis Auxilii: Ut Conversi possint habere confessorium, ordinamus quod F. N. Professus Domus Sancti Michaelis vadat ad Domum Auxilii hospes ad Ordinis voluntatem. (In Ungaria - Pr. Alemániae Superioris).

2º: CONFESSIO: De confessione extraneorum:

1176.- 1222: Confessiones eorum qui nobis commissi non sunt, quantum possumus vitare debemus. Quod si de mandato episcoporum suorum ad nos venerint, recipere vel non recipere erit in optione nostra.

1177.- 1454: Et Priori Domus prope Paduam praecipitur sub poena suspensionis ab officio Prioratus quatenus extra Monasterium suum confessiones saecularium non audiat; alias, si Ordini, de contrario, quod absit, constiterit, ultra suspensionem praedictam, majorem ultionis animadversionem sustinebit. (Pr. Tusciae).

3°: CONFESSIO: De confessione mulierum:

1178.- 1422: Notificatur omnibus Prioribus et Monachis Ordinis quod confessiones audire non possunt sine licentia superioris ipsorum confitentium, consulentes quod servant antiquum statutum de confessione in fine (supra: n.1176), et prohibetur quod etiam cum licentia dictorum superiorum confessiones mulierum audiant.

1179.- 1510: Et de licentia quam Visitatores Domus Pacis Mariae in Provincia Saxoniae dederunt quod Monachi possent audire confessiones mulierum devotarum, cum talis licentia sit contra Statutum et morem Ordinis, cassamus et annullamus, cum viris solitariis audire talium confessiones sit periculosum.

1180.- 1571: Prohibemus a caetero publicas conciones extra Monasterium, tam Prioribus quam aliis Monachis, atque etiam confessiones mulierum.

1181.- 1597: Districtissime prohibemus tam Priori quam Monachis Domus Montis Benedicti ne audiant confessiones mulierum. (Pr. Lombardiae propinquioris).

CONVERSI: (Vide etiam: 116-122)

- 1°: Cibus.
- 2°: Correctio.
- 3°: Discursus seu evagationes.
- 4°: Laborare debent.
- 5°: Receptio.
- 6°: Superbia.

1°: CONVERSI: Cibus:

1182.- 1294: Si aliquis Conversus cibaria praeter licita et debita in cella fuerit assuetus ponere et tenere, et monitus non se correxerit, cella perpetuo privetur.

2°: CONVERSI: Correctio:

1183.- 1293: Concedimus quod sequenti Capitulo, nisi appareat emendatio Conversorum, statuatur et inchoabitur quod ipsi simul comedant et dormiant.

1184.- 1295: Ordinamus praescite et irrevocabiliter volumus observari quod Conversi et Redditi qui de caetero ad Do-

II. CONVERSI [1185]

minos saeculares recurrent, conquerendo vel denunciando per se vel per alium de correctionibus seu ordinationibus Ordinis, Domum suam perpetuo amittant, Monachi vero voce careant in aeternum.

1185.- 1304: Imponimus silentium omnibus ne de caetero rogent de bartis reddendis illis qui meritis suis amittere meruerunt.

1186.- 1347: Conceditur omnibus Prioribus et Vicariis Monialium quod Conversos et Redditos suos de victualibus sine causa murmurantes et qui nihil operant, si non se emendaverint, possent incarcerare et quando videbunt emendationem ipsorum valeant ipsis carcerem relaxare.

1187.- 1407: Monemus Priores et Domorum Rectores ut corrigant et per Visitatores corrigi faciant suos Conversos qui Statuta non servant in griseam cappam portandam, vel vestibus utuntur nimis pretiosis, barbamque nimis detruncant, et cum possint, debite non laborant.

1188.- 1493: Et Conversi Domus Fontis Beatae Mariae diebus Capituli comedant in refectorio secundum formam Ordinis et Statutorum. (Pr. Franciae).

1189.- 1499: Et quia Frater N... Conversus fuit confessus quod fecerit claves clandestinas carceris, carceri mancipetur per unum mensem. (In Domo Florentiae - Pr. Tusciae).

1190.- 1536: Et Conversi Domus Herbipolis melius solito suo Superiori obediant, alias Ordo providebit. Et civitatem non intrent neque in ea comedant aut bibant, nisi dicti Prioris sui petita et obtenta licentia. (Pr. Alemaniae Inferioris)

1191.- 1569: Et Conversi Domus Vallis Christi de caetero deficiant pelliceas laneas sive Mongils, et sequantur officium Divinum diurnum et nocturnum sub poena restrictionis victualium, festivis et ferialibus diebus, juxta antiquam consuetudinem Provinciae laudabilem. (Pr. Cathaloniae).

1192.- 1679: Quia in quibusdam Ordinis Domibus Conversorum conversatio omnino tepescit et a Statutorum observantia notabiliter deflectit, statuimus et ordinamus ut ulterior non fiat Conversorum receptio in Domibus ubi Tertia Pars Statutorum ad Conversos pertinens, circa observantiam regularem non plene observatur, donec stricte et laudabiliter Visitorum iudicio, servetur, sed tantum Donati ibi recipiantur, prohiben-

II. CONVERSI [1192]

[1193] CONVERSI

tes Prioribus et caeteris officialibus, sub poena absolutio-
nis, ne aliquid contra hanc necessariam Ordinationem atten-
tent. Conversi autem et Donati, tum in Ecclesia, tum in Ca-
pitulo et Refectorio simul conveniant et simul refectionem
sumant... Si quis autem inter eos posthac voluerit primus es-
se, fiat omnium ultimus et servus, juxta Jesu Christi Salva-
toris nostri sententiam.

1193.- 1832: Quia comperimus in quibusdam Ordinibus Con-
versorum conversationem a Statutorum observantia magis ac
magis deflectere, necessarium duximus renovare Ordinationem
Capituli Generalis anni 1679 prohibentis ne ulterior fiat
Conversorum receptio in Domibus ubi Tertia Pars Statutorum
ad ipsos pertinens circa observantiam regularem non plene
observatur, donec Visitorum judicio vel aliarum persona-
rum testimonio nobis constet illam servari, cujus gratia prae-
cipimus Prioribus et caeteris officialibus sub poena absolu-
tionis ut maxime caveant ne aliquid contra hanc necessariam
Ordinationem attentent. Quod si fecerint, illique adversan-
tes, aliquem ad statum Conversorum per Professionem recepe-
rint, talem Professionem nullam esse habendam declaramus.

3°: CONVERSI: Discursus seu evagationes:

1194.- 1294: Conversi infra terminos Domorum non equitent, nisi
ita essent debiles et infirmi quod pedes ire non possent.

1195.- 1418: Inhibemus omnibus Prioribus et aliis personis Or-
dinis ne de caetero, contra tenorem Statutorum, mittant
Conversos extra terminos Domorum suarum sine cappa et famu-
lo aut alia honesta persona comitiva.

4°: CONVERSI: Laborare debent:

1196.- 1294: Cum Conversi et Redditi recipiantur praecipue pro
labore et nonnulli propria manu laborare recusent, statui-
mus ut quicumque super hoc a Priore vel Procuratore repre-
hensi fuerint, et moniti non se emendaverint, vino et pita-
ntia priventur quamdiu Priori videbitur quid faciendum, nisi
eos evidens necessitas excusaret.

1197.- 1294: Statutum factum circa victualia Conversorum firmi-
ter de caetero observetur ita quod nonobstantibus aliquibus
consuetudinibus aliquarum Domorum, praedictum Statutum amodo
teneatur, nisi Priores, qualitate regionis et personarum et
Domorum pensata duxerint cum eis misericorditer dispensandum.
Si propter hoc vel aliud a laboribus se subtraxerint aut mi-
nus fideliter laboraverint aut laborari fecerint et hoc Prio-

[1197] CONVERSI

ri vel Procuratori constiterit, et moniti non se correxerint, Prior de consensu Conventus sui vel majoris partis, mittat eos ad Priorem Cartusiae alibi sustentandos.

1198.- 1533: Et Fr.N... Conversus vadat ad Domum Petrae Castri, et secundum vocationem suam laboret, alioquin, ut Statuta volunt, vino et pitantia careat. (Pr. Burgundiae).

1199.- 1570: Et Fr.N... laboret, alioquin non manducet. (In Domo Portae Coeli - Pr. Cathaloniae).

1200.- 1580: Et Fr.N... Conversus, juxta statum suum laboret, obediatur, et religiosius quam antea conversetur, sin minus, Prior, restrictione victualium, et si opus est, etiam carceris reclusionem, ad id eum impellat. (In Domo Ligeti - Pr. Franciae).

5°: CONVERSI: Receptio:

1201.- 1294: Exhortamur Priores ut in receptione Conversorum sint pervigiles et intenti, et in receptione ipsorum non teneantur sequi consilium Conversorum.

1202.- 1487: Et mittat Prior Domus in Gemnico Conversum aliquem probatum qui instituere et instruere possit novitios in Domo in Snals. (Pr. Alemaniae Superioris).

6°: CONVERSI: Superbia:

1203.- 1464: Et quia propter nimiam auctoritatem datam Fr.N... Converso Domus prope Mantuam, ipse Conversus nimis exaltavit se, in tantum ut velit omnibus praesse, omnia facere ad voluntatem suam, quod cedit ad turbationem aliorum; ideo volumus et ordinamus quod Prior auferat sibi illam auctoritatem ut dictus Conversus addiscat se humiliare et se habere simpliciter sicut unus alius. (Pr. Lombardiae propinquioris).

1204.- 1583: Et Fr.N... Conversus non immisceat se negotiis saecularibus, nisi interrogatus a Priore vel officiariis, quibus declarabit viva voce quod opus fuerit. (In Domo de Paulari - Pr. Castellae).

1205.- 1594: Et Fratres Conversi Domus Schenae sint contenti suo statu, quem professi sunt, et consiliis sui Prioris acquiescant, relictis proprio sensu et novationibus quas meditantur. (Pr. Theutoniae).

- 06.- 1614: Et Fr.N... Conversus pacifice vivat nec se immis-
 ceat negotiis quae pertinent ad Procuratorem. (In Domo
 Durbonis - Pr. Provinciae).
- 07.- 1760: In Provinciis Cathaloniae et Castellae: Declara-
 mus cappas Conversorum fieri debere coloris castanei clari tam
 interius quam exterius. Si qui autem tam perversi inveniren-
 tur, ut tales cappas deferre renuerent, volumus ut ne foras
 mittantur, neque exire permittantur; et ut qui in servitium
 Monachorum recepti sunt, magis sint memores suae conditionis,
 strictius servetur Ordinatio Capituli Generalis anni 1679.
 (supra: n. 1192).

QUINA:

- 08.- 1276: Monachi non teneantur de caetero facere coquinam.
- 09.- 1405: Prohibetur Procuratori Domus Lanceae ut nullo modo
 ministret in officio coquinae, alias sit novitius per men-
 sem, et comedat pro qualibet vice duobus diebus Capituli ad
 terram. (Pr. Gebennensis).
- 10.- 1491: Et provideat Prior Domus Prateae de Converso, Do-
 nato, vel honesto seculari, nec aliquis de caetero Mona-
 chus implicet se in officio coquinae aut dispensae, juxta
 formam Statuti. (Pr. Franciae).

QUINARIUS:

- 11.- 1432: Quoad querelam quod Procurator Domus Isenach habet
 contra coquinarium, committitur Visitatoribus terminanda,
 ut eum quem culpabilem invenerint, ab officio absolvant, vel
 utrumque. (Pr. Alemanniae Inferioris).
- 12.- 1447: Et Visitator satisfaciatur querelis Fr.N... coquina-
 rii in Nuremberga, alias in futuro Capitulo providebitur
 quod aliis cedet in exemplum; (Pr. Alemanniae Inferioris).
- 13.- 1500: Et Fr.N... Conversus amoveatur a coquina pro con-
 solatione Conventus. (In Domo Vernae - Pr. Provinciae).

CORRERIA:

1214.- 1390: Acceptamus et confirmamus Ordinationem factam per
 Domnum Cartusiae quod Domus Inferior mutetur in grangiam
 et personae Ordinis habitent in Monasterio, quia non decet,
 nec est laudabile, nec tutum pro animabus quod inter Domum
 Superiorem et Inferiorem sit villa ubi homines et mulieres,
 diversae conditionis, aetatis et sexus noscitur habitare,
 et ex nunc in ante, imponimus silentium Visitoribus et
 aliis personis Ordinis super hac materia. (In Domo Vallis
 Omnium Sanctorum - Pr. Alemaniae Superioris).

1215.- 1679: In Domibus Inferioribus quae nunc in Ordine sunt
 rarae, vel praescripta a Statutis serventur ad litteram,
 vel Domus istae aboleantur, ne vitae laxioris veluti offi-
 cinae existant, convertenturque in simplices grangias.

CUCULLA: (Vide etiam: 125)

1216.- 1305: Ordinamus et volumus quod Prior Durbonis amoveri
 faciat de cuculla Domni Martini punctum Sancti Benedicti
 quod est vittam quae claudit partes cucullae, sicut consue-
 tum est ab apostatis amoveri.....(Pr. Provinciae).

CURIA ROMANA:

1217.- 1506: Et Prior Vernae intra mensem revocet Procuratorem
 suum in Curia Romana existentem, et quia misit eum ad Cu-
 riam Romanam sine licentia Ordinis, sit extra sedem suam in
 ecclesia usque ad Festum Omnium Sanctorum. (Pr. Provinciae).

CURIOSITATES:

- 1°: Circa animalia.
- 2°: Circa res.
- 3°: Circa studia curiosa.

1°: CURIOSITATES: Circa animalia:

1218.- 1396: Ordinamus quod nulli Monacho Domus Vallis Jocosae
 liceat infra septa Monasterii exercere aliquam piscaturam,
 et ordinamus quod Prior dictae Domus, propter suas murmura-

[1219] CURIOSITATES I

tiones importunas quas de victu miserabiliter fecit, postulans propter pisces, discat se conformare cum vita Ordinis et non provideat sibi nec de lacticiniis praeter dies quibus non licet uti lacticiniis....(Pr.Alemaniae Superioris).

1219.- 1502: Priorem Domus Montis Hilaris monemus ut sit magis cautus in suo regimine et auferat ac expellat cuniculos de claustro et Monachi qui amodo comedent extra claustrum cum saecularibus vel extra cellam in spatiamentis sint in disciplina generali ad Ordinis voluntatem. (Pr.Cathaloniae).

1220.- 1566: In Provincia Theutoniae: Et quia adhortationes, correctiones et Ordinationes super reformatione dictae Provinciae Theutoniae per Reverendum Patrem nostrum factae parum aut nihil hactenus fuerint observatae vel debite executioni demandatae; imo in deterius et non sine scandalo, nonnulli canes et cuniculos, aves, gallinas, columbas et alias vanitates in suis cellis intrare et vane servare praesumunt, praecipimus et serio mandamus ut citissime talia et similia auferant caeteraque per Reverendum Patrem nostrum ordinata diligentius observent, si Dei et Ordinis volunt effugere ultionem, conscientiam Visitorum super hoc onerando.

1221.- 1580: Et Religiosi Domus Sancti Audomari auferant alvearia apud ab hortis suis, nec a caetero praesumant retinere, ne propter hujusmodi apes distrahantur ab Ecclesia et Divino Officio. (Pr.Picardiae).

2º: CURIOSITATES: Circa res:

1222.- 1261: Tapetia universa et quarelli picturati vel curiosi si de cellis amoveantur.

1223.- 1335: Inhibitionem factam alias de schyphis argenteis a Prioribus non portandis, de godetis et cochlearibus argenteis similiter volumus observari.

1224.- 1464: Et Prior Domus Sancti Michaelis in Hul amplius non sigillet litteras suas cum cera rubea. (Pr.Angliae).

1225.- 1473: Et de vasis argenteis et cochlearibus servent Statuta et ordinationem Visitorum. (In Domo Bellae Vallis prope Nottingham - Pr.Angliae).

1226.- 1496: Cum Capitulum Generale per Statutum prohibeat equitaturas pretiosas Prioribus et aliis personis Ordinis, intelleximusque nonnullos Priores et Procuratores Provinciae

[1226] CURIOSITATES

Alemaniae Inferioris cum curribus et corrigiis dependentibus ad modum magnorum equitare, necnon pantofolas sine calcaneis portare, contra formam et honestatem Ordinis, idcirco monemus praefatos Priores et Procuratores ut a talibus curiosis se emendent, si Dei et Ordinis voluerint effugere ultionem.

1227.- 1583: Prior Domus in Pletriach a celebrandis festivitatibus pompose et portis triumphalibus aedificandis, necnon machinis bellicis explodendis absteineat. (Pr. Alem. Sup.)

1228.- 1585: Admonemus in Domino Priorem Domus in Seitz ut abstineat de caetero a vestibus curiosis ac conviviis pomposis faciendis, et quam cito fieri poterit, solvat debita per ipsum contracta. (Pr. Alemaniae Superioris).

1229.- 1749: Pro Domo Padulae: Tollatur quantocius et sine mora cathedra illa sacerdotalis argentea, et pulpitum pariter argenteum ad legendum Evangelium, quae jam posita dicuntur maximis impensis, in sanctuario Ecclesiae hujusce Domus, quaeque magis fastum et sumptuositatem sapiunt quam pietatem et devotionem; illorumque valor sive pretium detur Domui Capri, juxta aestimationem Patris Visitatoris, ut in illa Dei cultus augeatur et nimia penuria, qua laborat, arceatur. Ut autem cesset tandem praefata Domus Padulae mirabilia et pretiosa excogitare ornamenta, prohibemus absolute, ne ulla omnino fiant imposterum sine speciali licentia Capituli Generalis vel Reverendi Patris, sub poena absolutionis Priorum, qui talia tentare praesumpserint. Monemus etiam Visitatores ut super hoc diligenter invigilent et moneant Reverendum Patrem. Quod etiam volumus intelligi de aliis ejusdem (Provinciae ?) Domibus, quae si superfluos redditus habeant, in largas eleemosynas effundant, juxta mentem et decreta Ordinis. (Pr. Sancti Brunonis).

3º: CURIOSITATES: Circa studia curiosa:

1230.- 1437: Interdicimus D.N. omnes libros juris penitus, ne occasione ipsorum seipsum et Provinciam suam, sicut hactenus fecit, valeat perturbare, et Capitulum Generale infructuose occupare, sed amodo studeat cum Hieronymo non Doctoris sed plangentis habere officium quo vel se vel mundum lugeat et Domini pavidus praestoletur adventum; alias, si, quod absit, in pristinas perturbaciones relapsus fuerit, per Priorem suum carceri mancipetur ad Ordinis voluntatem. (In Domo Trevirensi - Pr. Rheni).

231.- 1462: Priori Domus Bassaevillae fit mia. Et Prior abso-
 lutus revertatur ad Domum Vallis Viridis suae professionis,
 cui districte injungimus sub poena carceris ne amodo curet
 vel se intromittat de pronosticis astronomiae fallacibus.
 (Pr. Franciae).

232.- 1489: Et de scriptis D.N. de Antichristo, committimus
 Visitatoribus Provinciae ut diligenter inquirent et cul-
 pabilem inventum acriter puniant et sub poena perpetui car-
 ceris eum ab hujusmodi in reliquum prohibeant quia plures
 per sua phantastica scripta scandalizavit. (In Domo Rure-
 mundae - Pr. Rheni).

233.- 1490: Et D.N. in disciplina carceris detineatur donec
 super erroribus suis de Antichristo sufficiens revocatio
 atque effectualis desuper emendatio per Visitatores appro-
 batae habeantur. (In Domo Ruremundae - Pr. Rheni).

VOTIO:

234.- 1335: Novam Constitutionem de Monachis semel singulis
 septimanis communicandis per Sedem Apostolicam specialiter
 editam, causa devotionis extendi volumus ad nostros, cum nos
 prae caeteris Religiosis devotioni debemus intendere.

DIFFAMATIO:

1º: Diffamatio Ordinis.
 2º: Diffamatio Prioris.

1º: DIFFAMATIO Ordinis:

235.- 1461: Et si D.N. non cessat a fluxu linguae quem impru-
 denter patitur, personas Ordinis et per consequens Ordinem
 verbis et litteris diffamando, et eisdem crudeliter detrahen-
 do, sit securus quod taliter punietur quod cedet omnibus ad
 exemplum. (In Domo Bonipassus - Pr. Provinciae).

236.- 1474: Et quia D.N. non solum Domum suam et fratres ejus-
 dem verum totam Provinciam et Ordinem diffamare malitiose
 testimonio propriae scripturae et manus suae repertus est,
 inhabilitamus eum perpetue et ineptum decernimus et haberi
 volumus ad omnes obedientias Ordinis. (In Domo prope Ant-
 werpian - Pr. Picardiae remotioris).

II. DIFFAMATIO [1237]

1237.- 1483: Et prohibemus D.N... sub poena crimosorum ne Do-
 mum suam in jus extra Ordinem trahi faciat, et quoniam jam
 talia attentavit, diffamando etiam Ordinem in scriptis suis,
 maneat inclusus in cella usque ad Visitationem. (In Domo Er-
 fordiae - Pr. Alemaniae Inferioris).

1238.- 1489: Et D.N... qui Dei timore postposito, suis ineptis
 scriptis tam temere quam mendaciter praesumpsit non solum
 reprehendere sed etiam mordaciter sine omni reverentia lace-
 rare Capitulum Generale, dicendo quod dictum Capitulum deci-
 pit suos Novitios legendo eis Statuta tanquam legem, et post
 professionem, cum tenentur ligati, cogit eos ad Ordinationes
 dictis Statutis contrarias, quod utique falsum est, ut omnis
 deinceps iniquitas oppilet os suum, et discat aliquando re-
 oticere qui nunquam didicit bene loqui, sit ipse in discipli-
 na generali.....(In Domo Capellae - Pr. Theutoniae).

1239.- 1680: In Provinciis Cathaloniae et Castellae: Quia sub
 praetextu Reclamationum quae sunt intra quinquennium con-
 cessae a Sacro Concilio Tridentino, aliqui Monachi componunt
 libellos diffamatorios contra Ordinem, praelatos aut perso-
 nas ejusdem, statuimus et ordinamus ut omnes personae Ordi-
 nis, quae voluerint uti beneficio reclamationis, ita se con-
 forment omnibus quae sunt in Sacro Concilio Tridentino prae-
 scriptis, ut, si defecerunt in probatione, incarcerationentur ad
 Ordinis voluntatem, si autem rationes injuriosas Ordinis
 Praelatis aut personis ejusdem induxerint, ad propositum
 suum stabiliendum aut tuendum, poenis dispositis in n. 56,
 Cap. XXII, lae Partis subjaceant sine ulla restrictione.

2º: DIFFAMATIO Prioris:

1240.- 1443: Et D.N... in Domo de Seitz hospes gravissimis cri-
 minibus pluries respersus, aliosque honestos Patres et
 Fratres, verbis, scriptis et factis affligere ac diffamare
 non cessans et velut inveteratus dierum malorum totus in-
 corrigibilis et Ordini ingratus, sine spe alicujus emenda-
 tionis perseverans, in dicta Domo carceri mancipetur ad Or-
 dinis voluntatem. (Pr. Alemaniae Superioris).

1241.- 1463: Et quia D.N... et D.N... scripserunt falsas litteras
 contra Priorem Domus Partis Dei ipsum inculpando apud Re-
 verendum Patrem ob quam causam oportuit Visitatorem Provin-
 ciae accedere ad dictam Domum ad se informandum de rei veri-
 tate, non sine laboribus et expensis, qui Visitator omnia
 quae fuerant scripta contra Priorem repererit esse falsa,
 ideo ad exemplum aliorum sint in disciplina generali.....

II. DIFFAMATIO [1241]

[1242] DIFFAMATIO

et caveant ne unquam talia audeant attentare ne graviores Ordinis disciplinam habeant sustinere; (Pr. Gebennensis).

1242.- 1464: Et D.N... Vicarius, et D.N... et D.N... qui falso inculpaverunt Priorem suum nec probare poterunt ea quae contra ipsum deposuerunt, &c... (In Domo Vernae -- Pr. Provinciae)

1243.- 1487: Et quia D.N... contra prohibitionem Capituli Generalis non cessat molestare praedictum Capitulum et Reverendum Patrem scriptis suis quae, facta diligenti examinatione, inveniuntur pro majori parte mendosa, insuper Priorem et fratres Domus suae Professionis non cessat diffamare, nec quisquam pacifice secum vivere potest, ideo pro pace sua et aliorum et sua inobedientia, carceri mancipetur. (In Domo Vallis Sancti Petri -- Pr. Picardiae).

1244.- 1491: Et quia D.N... non cessat alloqui contra Patrem suum Priorem qui eum recepit ad Ordinem, cum ei fuerit prohibitum, fueritque incarceratus et misericorditer relaxatus, ideo quotiescumque recidiverit, pro prima vice manducet ad terram, et in secunda carceri mancipetur. (In Domo prope Januam -- Pr. Lombardiae propinquioris).

1245.- 1496: Et ea quae D.N... scribit contra Priorem suum, contra fidei de circumspectione et conscientiis Visitorum, non credimus, veritate subnixa, et hortamur eundem ut saltem nunc in senio suo, dirigat pedes suos in viam pacis, praeparando se ad mortem quam de proximo expectat. (In Domo Wehaliae -- Pr. Rheni).

1246.- 1562: Et D.N... ob venenatam linguam qua in dies non cessat lacerare famam honestorum hominum, maxime sui Praelati, sit privatus voce sua in Conventu ubique et careat colloquio quousque Prior ipsius cognoscat emendationem, ne pestifera sua lingua alios amodo infestat aut corrumpat et mandamus Priori Domus ut, si piis suis monitis acquiescere noluerit, ac obedire contempserit, carceri mancipetur. (In Domo Gandavi -- Pr. Theutoniae).

1247.- 1567: Et D.N... compescat linguam suam malam loquendo contra Superiores suos et alias personas Ordinis, alias Ordo providebit ad suum et aliorum exemplum: (In Domo Ferrariae -- Pr. Tusciae).

1248.- 1569: Et D.N... suam maledicam linguam refragnet, alioquin Ordo providebit. (In Domo SS. Stephani et Brunonis -- Pr. Lombardiae remotioris).

[1248] DIFFAMATIO

II. DIFFAMATIO [1249]

1249.- 1614: Et D.N...discat quietius vivere et linguam a de-
 ---- tractionibus cohibere. (In Domo S. Audomari - Pr. Picardiae)

1250;- 1637: Et D.N...se stabiliat, paupertatique studeat, si-
 ---- mulque linguam refracnare a calumniis maxime in Superio-
 res discat sub poena carceris. (In Domo in Walditz - Pr. Ale-
 maniae Superioris).

1251.- 1680: Et D.N...in Domo Bononiae cesset aliquando a suis
 ---- falsis praetensionibus et calumniis et eat ad Domum Fer-
 rariae et ad formam Statutorum. (Pr. Tusciae).

1252.- 1713: Et D.N...caveat ne amplius in litteris quas dat ad
 ---- Patrem Visitatorem, inserat tales insolentes suspensiones,
 injurias et calumnias, alioquin gravius veniet per Capitulum
 Generale puniendus. (In Domo Novae Cellae in Grunaw - Pr. Ale-
 maniae Inferioris).

DONATI: (Vide etiam: 139-145)

1253.- 1222: Donati in Capitulo sedeant juxta Conversos. Non
 ---- recipiantur de caetero sub spe in Conversos recipiendi...
 nec promoveantur in aliquibus Domibus nisi de licentia Ca-
 pituli Generalis. Quando de Donato fit Conversus, per annum
 probetur. Sub probatione sex mensium recipientur, et tunc,
 non ante, promittant ea quae de consuetudine nostra sunt ab
 ipsis promittenda...Non recipiantur milites vel domicelli,
 vel clientes, sed tales qui sciant et possint et velint la-
 borare....

1254.- 1260: Donati pro noviter defuncto in Domo sua dicant
 ---- triginta Pater Noster, et pro Anniversariis omni hebdo-
 mada decem Pater Noster, etc.....

1255.- 1341: Ordinamus quod de caetero non recipiantur Donati
 ---- nisi sub his conditionibus quae sequuntur, videlicet quod
 promittant obedientiam et castitatem et nihil proprium se
 habere et correptioni Ordinis totaliter subjacere, et de
 his quae habuerint, Priori et Procuratori reddere rationem,
 quando super hoc fuerint requisiti.

1256.- 1346: Monemus omnes Priores, Vicarios et Priorissas Or-
 ---- dinis quatenus Donatos tam in vestibus quam in calceamen-
 tis et caeteris omnibus quae ad honestatem Ordinis facere
 videntur, cogant modis omnibus quibus poterunt de caetero

II. DONATI [1256]

conversari, prout Statutum super hoc nuper factum velle norunt. Alioquin Visitatores graviter puniant quos in hoc invenerint negligentem.

257.- 1378: Ordinamus et volumus quod Donati Ordinis portent extra Domos sicut et intra, caputia Ordinis, alias si per curiam secularem compellerentur et persequerentur ac caperentur pro aliqua offensa, Priores et aliae personae Ordinis non teneantur eos petere vel facere revocari a curia seculari.

258.- 1395: Quia quidam Donati contra formam Statutorum, ac si omnino essent seculares, cum indumentis inhonestis et brevibus non erubescunt incedere, ideo districte injungimus omnibus et singulis Prioribus sive Rectoribus ut dictos Donatos in vestitu et aliis compellant servare Statutum, alias ipsos graviter puniant. Quod si in sua pertinacia permanserint, graviter per Visitatores puniantur.

259.- 1406: Quoniam experientia docente didicimus per proprietatem hactenus Donatis Ordinis nostri permissam, et periculum animarum ipsorum, et dispendium Domibus Ordinis inferri, quoniam ex ipsa proprietate contractus illicitos faciunt et damnatos, usurarumque voraginem sapientes faciunt et committunt pro quibus patrandis, diebus inhiando distrahuntur in damnum Domorum suarum quibus in propriis vacando subtrahunt servitia et propria debita etiam diebus operi debitis, quarum bona etiam furtive modis exquisitis sibi appropriant et sic impinguntur et dilatantur plurimum ut de inhonestioribus taceamus, tabernas frequentant, insuper inobedientes et rebelles suis Praesidentibus existunt; quibus non obviare est eis in praedictis favere et cum eis errare. Idcirco periculis animarum et indemnitatibus Domorum cupientes occurrere duximus ordinandum ut Donati qui pro nunc sunt omnia et singula quae habent suis Praesidentibus revelent integraliter et remittant sub poena amissionis eorum quae non revelaverint et expulsionis ab Ordine. Cum vero imposterum recipientur nullatenus admittantur nisi proprietati abrenuntient ut dicti Ordinis nostri Conversi, alias eorum receptio nullius sit momenti, quibus tam receptis quam recipiendis volumus per Domos provideri in victualibus et vestimentis tam laneis quam lineis secundum exigentiam sui status et pro viribus Domorum, quorum vestimenta sint de panno albo vel griseo servata ab omni superfluitate ac curiositate seculari. Et qui contra fecerint tam ministrantes quam ipsa vestimenta portantes per Visitatores gravius puniantur.

260.- 1432: Ordinamus quod amodo Donati non recipiantur cum

proprio aut tenendo proprium, sed vivant in communi, et Priores et alii Praesidentes eisdem Donatis in victu et vestitu sufficienter provideant.

1261.- 1442: Et concedimus Priori Domus prope Londonias licentiam recipiendi Donatum si tantum quod sine proprio vivat, quodque quadragesimum annum non excedat, et ad labores idoneus recipiatur. (Pr. Angliae).

1262.- 1460: Ordinamus quod consuetudines Domorum et Provinciarum circa vestitum Donatorum sine alteratione ulla conserventur, et si quis contrarium impetraverit, revocamus.

1263.- 1461: Et quia N... Donatus non emendavit se de suis excessibus prout promisit, sed pejus fecit quam ante, ideo Donationem suam infringimus et a dicta Domo in totum expellimus. (In Domo prope Mantuam - Pr. Lombardiae propinquioris).

1264.- 1474: Et inhibemus Donatis Domus Trisulti ne terminos Domus exeant, sicut consueverunt, absque licentia Prioris sub poena carceris. Et amodo non recipiantur sine expressa licentia Prioris Cartusiae vel Capituli Generalis, attento quod Domus gravatur talibus personis. (Pr. Lombardiae remotioris).

1265.- 1476: Et volumus ut Visitatores Provinciae Picardiae sint solliciti circa habitum Donatorum ut ordinate incedant modo Ordinis.

1266.- 1480: Monemus omnes Priores et Rectores Domorum Ordinis ac Monialium Vicarios ut in receptione Donatorum servent contenta in Statutis, nec aliter sub alia forma eos recipiant; et si quid hactenus in contrarium factum fuerit, irritamus ac penitus annullamus.

1267.- 1484: Declaramus quod Donati nostri Ordinis, viventes sine proprio et in obedientia Ordinis, sunt de gremio Ordinis et capaces ad gaudendum libertatibus Ordinis et ad promerendum Indulgentias Papales sicut aliae personae ejusdem Ordinis.

1268.- 1504: Inhibemus omnibus Donatis Ordinis ne de caetero vestes bigarratas, dispertitas seu discoloratas deferant, eisque praecipimus ut capillos seu comam tondeant ita ut patentibus auribus incedant, quod si secus fecerint, ab Ordine expellantur, mandantes Visitoribus et Prioribus ut faciant hanc Ordinationem observari.

1269.- 1515: Ordinationem per Visitatores Provinciae Picardiae

[1270] DONATI II

de observanda uniformitate vestimentorum pro Donatis ejusdem Provinciae factam approbamus et observari volumus.

1270.- 1522: Declaramus quod Donati seu Praebendarii viventes cum proprio aut uxorati non gaudent privilegiis nostri Ordinis, nec eis possunt ministrari sacramenta ecclesiastica sine licentia sui parochiani.

1271.- 1522: Licet multa diversis Statutorum nostrorum locis habeantur super recipiendi ac vivendi forma Donatorum nostri Ordinis, hactenus tamen a multis sunt minus observata. Ideo, ad Dei et nostrae Religionis honorem, Statutorum vigorem atque ipsorum Donatorum salutem, ordinamus et stricte observari volumus ut Donati jam recepti, sive in posterum recipiendi, ut Statuta volunt, sine proprio vivant et de necessariis eis provideatur. Quae autem de obedientia, fidelitate, continentia atque aliis quibusdam articulis prout in Statutis habentur, sub poena carceris vel expulsionis ipsi Donati observent et Praesidentes eorum observari faciant. Quin etiam, Praesidentes super eorundem Donatorum statu in Statutis expresso de caetero non dispensent, aut litteras seu instrumenta contra formam Ordinis faciant aut fieri permittant, ne Capitulum Generale aut Reverendus Pater Cartusiae tales praesumptores acriter corrigere, aut eorum dispensationes factas, tanquam impertinentes, temerarias et animarum saluti contrarias penitus rescindere et annullare debeat. Quae enim contra Statuta fiunt merito pro infectis haberi debent, cum nemo plus juris in alium transferri possit quam sibi competere cognoscitur. Verum quia et ipsi Donati, Privilegiis, Indulgentiis et libertatibus Ordinis gaudent, ideo infra duos menses, post acceptam hanc nostri Capituli Generalis Chartam, si nullum jam portant religiosum habitum, in assumendo Donatis Cartusiae se conforment. Si vero aliqui ad talem habitum assumendum, malevoli, inobedientes sive rebelles suis Praelatis fuerint, ad qualescumque obedientias Ordinis jam habitas vel habendas inhabiles et privandos declaramus, nihilominus agriculturae aut aliis Domorum suarum laboribus manualibus mancipentur, atque a caeterorum obedientium Donatorum convictu separentur donec resipiscant. (Post hanc magnam Ordinationem, his annis, plures Donati expulsi sunt ab Ordine, videlicet illi qui non volunt esse religiosi ad formam hujus Ordinationis.)

1272.- 1524: Ordinamus quod Donati Provinciae Picardiae conforment se in vestibus Donatis Domus Cartusiae.

1273.- 1529: Et N...Donatus conformet se secundum statum vocationis suae, et Priori suo in omnibus obediat, alioquin ab Ordine expelletur. (In Domo Partis Dei - Pr.Gebennensis).

[1273] DONATI

1274.- 1531: Injungimus Visitoribus Provinciae Picardiae ut circa statum et conversationem Donatorum invigilent, eis ad ea ad quae tenentur secundum nostri Ordinis Statuta cogentes ac rebelles ac inobedientes et aliter male conversantes insequendo ejusdem nostri Ordinis instituta ab Ordine non omittant expellere.

1275.- 1543: Injungimus Domorum Praesidentibus, ut omni diligentia, meliori modo quo poterunt, adhortentur et inducant Donatos Domorum suarum ad Religiosi sui status observantiam et potissimum ut se, singulis primis Dominicis diebus cujuslibet mensis, praemissa humili omnium peccatorum suorum confessione et aliis devotis exercitiis praeparent ad sacram communionem cum Fratribus Conversis recipiendam, quemadmodum in Domo Cartusiae et plerisque aliis Domibus Ordinis religiose observatur.

1276.- 1549: Ordinamus in Provincia Rheni ut Conversi et Donati in vestimentis, in birretis et tonsura capillorum se conforment Ordini, et super hoc Visitatores invigilent.

1277.- 1553: Et N... Donatus Domus Nannetarum pacifice et religiose conversetur et operetur manibus juxta statum vocationis suae, sub poena expulsionis ab Ordine. (In Domo Rosae prope Rothomagum - Pr. Franciae).

1278.- 1569: Visitatores Provinciae Theutoniae provideant et curent ut Donati se in habitu conforment Statutis sub poena expulsionis ab Ordine, et comam non nutriant, sed sic crines ipsorum tondeantur ut aures patentis appareant, et super hoc Visitatores invigilent et Ordinationem Chartae Capituli Generalis 1522 observari faciant.

1279.- 1571: Et quia hactenus Donati videntur fuisse valde negligentis salutis animarum suarum, et in sequendo Divino Officio valde segnes et quodammodo valde salutis immemores, volumus et ordinamus quod Donati qui manent in Domibus Ordinis sequantur Nocturnum diurnumque sicut Conversi diebus festis. Illi vero qui non longe a Domibus Ordinis manent, quantum fieri poterit, diebus festis saltem, diurno intersint Officio et illud devote audiant. Propterea tamen, nihil detrachere aut derogare intendimus consuetudini laudabili aliquarum Domorum quae saltem de nocte sequuntur Divinum Officium diebus ferialibus.

1280.- 1572: Pro tribus Provinciis Italiae: Habito prius diligenti et saepe repetito tractatu in Capitulo Generali per

Reverendum Patrem et caeteros Diffinitores ejusdem et etiam communicato negotio cum quibusdam Patribus dicti Capituli ex primoribus, declaramus.....eos vero qui recepti sunt sub conditionibus Donatorum, quae conditiones scilicet non sunt vota nec professiones regulares, sed pacta et contractus humani et simplices obligationes civiles, dum videlicet ille qui recipitur promittit juxta Statuta quod erit Domui et Ordini obediens verus et fidelis, damnum Domus aut vituperium non celans sed revelans et caetera quae tenentur ex Statuto, declaramus istos non esse Redditos sed vere Donatos et tempore congruo carnes extra clausuram et Domos Ordinis edere et camisias lineas impune portare posse, sed habitum quem hactenus in Italia portaverunt, similem videlicet habitu commissorum illis debere auferri et illum tradi qui hodie servatur in Cartusia Majori, ut discernantur a Conversis et Redditis, et ne scandalo sint cum seculares illos viderint comedere carnes. Porro Novitios qui nec Professionem, nec simplex votum fecerunt, nec pacta et conditiones Donatorum promiserunt, qui siquidem intendunt fieri Conversi vel Redditi, declaramus eos abstinere debere omnino a carnibus et camisiis lineis. Si vero intendunt post suum Novitiatum sive probationem fieri Donati, declaramus istos carnes edere extra clausuras tamen et Domos Ordinis et camisias lineas portare impune posse. Istis ergo sic declaratis et expositis,.....illi Donati qui modo portant eundem habitum quem antea portabant commissi, cogantur omnino aut illum deponere, ut sine scandalo carnes comedere possint, aut si hoc nolunt, transeant ad ordinem Redditorum vel Conversorum et sic probentur per annum cum caputio, et anno transacto, si receptibiles fuerint, profiteantur; quod si nec transire ad Redditos vel Conversos volunt, nec habitum illum deponere, expellantur, nec amplius recipiantur in Ordine. Portabunt autem, ut dictum est supra, eum habitum in posterum quem hodie portant Donati in Cartusia Majori.....

1281.- 1577: Priori et Conventui Domus Moguntiae impertitur licentia recipiendi Donatos ad formam Statuti et ordinatorum Chartae Capituli Generalis ut bene probentur et in Monasterio deferant habitum Ordinis et observent quae sunt sui status. Cum autem mittentur extra Monasterium pro discretione Prioris poterunt deferre habitum secularem si urgeat vel expediat; (Pr. Rheni).

1282.- 1583: Reverendo Patri non fit mia, etc...cui et officialibus aliis injungimus ut aulam quae hactenus fugitivis deputabatur, praeparari faciant ad hospitium Donatorum, quos pro majori securitate et illorum salute volumus in ea manere, non extra septa Monasterii, et diebus festivis Matutinis et aliis Divinis Officiis interesse. Hospitium vero ipsorum as-

- signetur mulionibus, ne infestentur a famulis; Domus, S
- 1283.- 1601: Ordinamus ne in Provincia Rhena Donati emittant
 ---- vota professionis, sed servetur circa eos Statutum.
- 1284.- 1644: Declaramus juxta Statutum Donatos non debere ex-
 ---- pelli ab Ordine sine licentia Capituli Generalis aut Re-
 -vèrendi Patris, eosque servare debere Festa Ordinis ad ins-
 tar Conversorum.
- 1285.- 1654: In Domo de Paulari servetur usus aliarum Domorum
 ---- Provinciae et ordinatio ultimae Visitationis hujus Domus
 verbo tenus facta de diverso vestium colore et modo inter
 Fratres Conversos et Donatos.....(Pr. Castellae).
- 1286.- 1679: Conversi et Donati, tum in Ecclesia, tum in Capi-
 ---- tulo et Refectorio simul conveniant et simul refectionem
 sumant, servato tantum hoc ordine ut antiquiores Donatorum
 locum habeant post ultimos Conversos ex utraque parte Ec-
 -clesiae, Capituli aut Refectorii. Si quis autem inter eos
 posthac voluerit primus esse, fiat omnium ultimus et servus,
 juxta Jesu Christi Salvatoris nostri sententiam, cujus exe-
 -cutionem Priori committimus et commendamus.
- 1287.- 1714: Servetur n.4, Cap.XXII, IIIae P. St. in Nova Col-
 ---- lectione (hodie invenitur in n.3, Cap.XVI, IIae P.). Nul-
 -lus ad statum Donatorum admittatur, qui non ad minus per an-
 -num integrum in Domo probatus fuerit, sub poena expulsionis,
 quoniam per improvidam et indiscretam admissionem plura scan-
 -dala possunt evenire. Super quibus invigilent Visitatores in
 -actu Visitationis. (Pr. Alemanniae Inferioris).
- 1288.- 1725: Et Fr.N...et N...Donati, justis de causis, nunquam
 ---- admittantur ad statum Conversorum sine licentia Reverendi
 Patris et sint domi sine obedientiis. (In Domo Neapolis -
 Pr. Sancti Brunonis).
- 1289.- 1748: Servetur in tota Provincia Alemanniae Superioris
 ---- caeterarum Provinciarum consuetudo, qua cavetur, ne quis-
 -quam ad habitum Novitii Donati admittatur, nisi prius annum
 integrum probatus fuerit in habitu saeculari.
- 1290.- 1771: Quaestio de Donatis ab Ordine dimissis et ad il-
 ---- lum redire petentibus:
 1º: Quaeritur utrum Donatus qui, post obtentam sui con-
 -tractus rescissionem, deinde poenitentia ductus, rursus
 ad Ordinem admitti desiderat, teneatur iterum in proba-
 -tione annum integrum remanere et novo contractu ligari?

[1291] DONATISSAE

2º, Posito quod novus conficiendus sit contractus, quaeritur an Prior possit eum per manus Notarii conficere absque consensu Reverendi Patris?

Solutio PP. Diffinitorum (1771):

Ad primum respondetur quod talis ad Ordinem demum admissus teneatur in probatione per integrum annum remanere et novo contractu ligari.

Ad secundum, omnino conveniens est, ut ante novum contractum exquiratur consensus Reverendi Patris.

Ita censemus in Diffinitorio.

DONATISSAE:

1291a-1561: In Domibus Monialium Gosnay (Pr. Picardiae) et Monialium de Brugis (Pr. Theutoniae): Praecipimus Priorissis Domorum Monialium ut sollicitius invigilent ut Donatissae strictius observent quaecumque in sui receptione, secundum status sui exigentiam, se servaturas promiserunt, maxime cum eodem quo et Moniales et Conversae gaudeant privilegio Ordinis, si digne vocatione sua, prout status earum requirit, conversentur, super quo etiam Visitatores et Vicarii earum invigilent.

ELECTIO PRIORIS: (Vide etiam: 147-148)

1292.-1498: Et quia significatum est nobis quod DDD. NNN... fuerint principales authores discordiae Domus Antverpiae in facto electionis novi Prioris, nisi amodo ab hujusmodi temeritate cessaverint, sint in disciplina generali ad Ordinis voluntatem. (Pr. Theutoniae).

1293.-1579: Charta recepta, statim Monachi Domus Portae Coeli procedant ad electionem canonicè celebrandam secundum Ordinis nostri Statuta, caveantque pervertere vias Domini rectas et obicem ponere Spiritui Sancto. (Pr. Cathaloniae).

ELEEMOSYNAE:

1294.-1358: Quia Prior Scalae Dei nihil scripsit de eleemosyna Capituli inter multa superflua quae scripsit et non fuerit compassus realiter pauperi Domui de Permagnia, et habet magnam dotem et parvum gregem, mittat quindecim florenos dictae

[1294] ELEEMOSYNAE